

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 165 (2725) szám Keresztény Politikai Napilap Nagyvárad, — 1941 július 18

A szovjet haderő utolsó tartalékának bevetésére készül Moszkva

Kiev, Moszkva és Leningrád eleste a szovjetrendszer végét jelenti. Honvédeink helyreállították a vasuti közlekedést az elfoglalt területeken

VÁLTOZATLAN MARAD JAPÁN POLITIKÁJA

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvéd csapatok arcvonalán a legutóbbi napokban komolyabb harcselekményekre nem került sor, részünkről csupán felderítő tevékenység folyt. Ezek során helyenként gyakran folyt csatározás a visszavonuló szovjet csapatok különítményeivel. Egyre több jele mutatkozik annak, hogy Moszkva a szövetséges hadseregek folytonos térfoglalásának megakadályozása céljából a szovjet haderő utolsó tartalékának bevetésére készül, mert vezető körök megítélése szerint Kiev, Moszkva s Leningrád eleste olyan katasztrofális csapást jelentene a Szovjetunióknak, amely az egész szovjet rendszerre végzetessé válhat.

(Vezéri főhadiszállás.) A NTL jelenti: A véderő főparancsnoksága közli: A német és román csapatok Besarábia felől több helyen kikényszerítették az átkelést a Dnyeszter folyón. Mint a külön híradás már közölte, az áttörési az erősen védett Sztalin-vonalon át a Pripjet-mocsarak tól északra Szmolenszken túl terjed Magát a szívósan védelmezett Szmolenszki városát már július 16-án elfoglaltuk. A szövetséges finn haderő kötelékei elkeseredett ellenállás megtörésével a Ladoga északi partja mentén törtek előre. Az Anglia körüli tengerészen német harcikötetek egy 1500 tonnás hajót elsüllyesztettek, két másik kereskedelmi hajót bombákkal eltaláltak. Szombatra virradó éjjel német gépek újabb támadást intéztek Aleksandria hadászati fontos célpontjai ellen. Brit gépek pénteken támadás kíséreltek meg a csatorna partvidéke ellen. Vadászaink öt, az örhajók 3, a tengerészeti ágyúk két ellenséges repülőgépet lőttek le. Az ellenség sem nappal, sem éjjel nem repült a Birodalom területe felé. MTL

Stanislauból jelenti MTL: A magyar csapatok által felszabadított területeken a műszaki és vasutépítő csapatok gyors ütemben dolgoznak a visszavonuló szovjet csapatok által megrongált vasutvonalak helyreállításán. Eddig a következő vonalrészeket állították helyre, úgy, hogy azokon már a forgalom is megindult: Delatyn—Chipton, Kolomea—Stanislaw, Kolomea—Delatyn, Kolomea—Sloboda—Runk, Kolomea—Vidinov, Kolomea—Horodenke

A szovjet ellenoffenzívája az első napon összeomlott

Rómából jelenti a MTL: Az olasz lapok különösen kiemelik azt a fáradhatatlan munkát, amelyet a honvéd csapatok a megszállt területen a rend helyreállítása érdekében folytattak. A lapok megjegyzik, hogy a magyar csapatoknak munkájukkal sikerült a lakosság támogatását is megnyerni. A Resto del Carlino budapesti tudósítója szerint a magyar csapatok folytatják előnyomulásukat. A bolsevikiek a páncélkocsikon kívül a gyalogsággal is megkíséreltek ellen-támadásokat, de visszaverték őket. Az egyes foglyok állítása szerint a szovjet ellenoffenzívának egész a Kárpátokig kellett volna visszazoritania a magyarokat. Ez az offenzíva már az első napokban összeomlott. Az ellenség nagy veszteséget szenvedett. A 12-ik szovjet had-

AZ ELSŐ ISTENTISZTELETEK ZALESZCZYKYBEN

Zaleszkyből jelenti a MTL: Az itteni templomokban pénteken tartották meg az első istentiszteletet, amelyeken a város lakossága hálát adott a felszabadításért. Egyébként az a szovjet hatóságok nem zárták be a templomokat és forma szerint az istentiszteleteket sem tiltották be, azokat a templom használata esetére 15.000—20.000 rubel adót vetettek ki. Minden istentisztelet után még külön ezer rubelt kellett fizetni. Ez egyenlő volt a betiltással és a városban nem is tartottak istentiszteletet a szovjet megszállás alatt.

Berlinből jelenti: (Német T. I.) Négy angol bombázó gép pénteken délelőtt Dürkirchen vidékén a part felé repült. A négy angol gépet és a kísérő vadászok közül egyet lelőttek a német vadászok. Lelőttek még egy négymotoros brit bombázó gépet,

amely a közelben tartózkodott. (MTI) Amsterdamból jelenti: (MI T. I.) A Reuter Iroda jelentése szerint a német légierőnek a péntekre virradó éjjel Nagybritannia keleti partjai ellen intézett támadása hosszú idő óta a leghevesebb volt.

Kazán lesz Szovjetoroszország új fővárosa

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: A szovjetkormány Kazánba hurcolkodott, minthogy ezt a várost szemlélték ki Szovjetoroszország új fővárosává. (MTI) Kazán a tájár autonóm szovjet-köztársaság fővárosa. Keleti Oroszország legjelentékenyebb szellemi központja, a Volgától 5 kilométerre Körülbelül 258.700 lakosa van. Folyamati és légikikötői jelentékenyek. Hatalmas ipari központ volt, bőráru,

szappan, gyertya, glicerin, vas, acél és faáru ipara volt igen fejlett. Egyetemét 1804-ben I. Sándor cár alapította, de csak 1814-ben nyitották meg, Kremlje a XV. és XVI-ik századokban épült. Kazán a régi Oroszország egyik legszebb fekvésű városai közé tartozott. Történelmi emlékeitől azonban a szovjeturalom megfosztotta és teljesen elhanyagolt állapotban van.

Roosevelt gondoskodik arról, hogy az amerikai szállítmányok célhoz érjenek

Washingtonból jelenti: (Német T. I.) Roosevelt elnök a pénteki sajtóértekezleten bejelentette, hogy a jövő héten a szövetségi kongresszushoz üzenetet intéz és ebben kifejti, hogy az egy esztendőre kötelezett ujoncok elbocsátásával nem szabad a hadsereget megbomlasztani. (MTI)

Press szerint kijelentette, hogy bizalmas értesülései vannak, amely szerint Rooseveltnek az volt a szándéka, hogy

Amszterdamból jelenti: (Német T. I.) Hary Hopkins arra a kérdésre, hogy az Egyesült Államok meg fogja-e védeni az Atlanti-óceánon a szállítmányokat, a következőket mondta:

Izlandhoz hasonlóan Dakart, a Zöldfoki szigeteket és az Azori szigeteket is megszállják. A hadsereg azonban tiltakozott ez ellen és megakadályozta a megszállást.

Az elnök kijelentette, hogy a szállítmányaink meg fognak érkezni rendeltetési helyükre. Minden, amit ezzel kapcsolatban mondhatok csupán annyi, hogy gondoskodni fogunk arról (MTI).

Hood, Izland megszállását „tisztességtelen” és nem igazolt lépésnek mondtotta az Egyesült Államok háborúba döntésére. Az Egyesült Államok megszállták Grönlandot, hogy megvédjék a nyugati földgömböt, Izlandot Grönland védelmére szállták meg. Mi akadályozhatja meg az Egyesült Államokat abban, hogy megszállja Norvégiát Izland védelmére? (MTI).

ROOSEVELT MEG AKARTA SZALLNI A ZÖLDFOK ÉS AZORI SZIGETEKET ÉS DAKART

Saltlake Cityből jelenti: (Német T. I.) Hood tábornok, az Amerika First bizottság elnöke, az Associated

Newyorkból jelenti: (Német T. I.) Mint az Associated Pres Londonból jelenti, a brit légügyi miniszterium felhívás útján felszólítja a fiatalembereket hogy jelentkezzenek önkénteseknek olyan gyorsnászádokra, amelyeket különösen az angol repülő kimentésére használnak fel. (MTI)

Elsőrendű magyar kártólószalaggyár keres ügyes, a textiliparban jól bevezetett

képviselőt.

Ajánlatokat életleírás-al és referenciákkal »Megbízható képviselő« jellegre Haasenstein és Vogler r. t. hirdetőirodába Budapest, V. Dorottya u. 8, kérünk.

FRANCIAORSZÁG SEM VONHATJA KI MAGÁT A BOLSEVIZMUS ELLENI HARCÓL

Párisból jelentik: (Német T. I.) Az egyik sportcsarnokban pénteken este tömeggyűlés volt a bolsevizmus elleni francia légió érdekében. Az óriási csarnokot francia zászlók díszítették és a bolsevizmus elleni harcra ösztönző feliratok voltak a falon. A különböző politikai csoportok szónokainak beszédét a tömeg lelkesedése sokszor félbeszakította.

Deat és Doriot hivatalos támogatást követeltek a légió számára, nehogy Franciaország egy évvel a legyőzése után elmulassza a kínálózó történelmi alkalmat a bolsevizmus elleni harcra olyan európai feladatnak mondott, amely alól Franciaország sem vonhatja ki magát.

A bolsevizmus és az angol-szász zsidó kapitalizmus elleni harcra ösztönző felhívást a közönség lelkesen helyeselte. A nagygyűlésen semmiféle zavaró körülmény nem fordult elő.

BORIS KIRÁLY KIHALLGATÁSON FOGADTA FILOVOT ÉS POPOVOT

Szótiból jelentik: (Német T. I.) Boris bolgár király jelentéstételen fogadta Filov miniszterelnököt és Popov külügyminisztert a küszöbön álló római látogatásuk alkalmából. A két miniszter ma utazik különvonaton Rómába. (MTI)

Rómából jelentik: (MTI) A Giornale d'Italia a bolgár miniszterelnök és külügyminiszter küszöbön álló római útjával kapcsolatban a következőket írja: Ez az utazás nincs ugyan közelebbi összeköttetésben a Szovjet ellen folyó háborúval, mindamellett világos bizonyítéka annak, hogy a bolgár politika nem Kelet, hanem Nyugat felé orientálódik. Bulgária tovább akarja fejleszteni a jóviszonyt Olaszországgal, amelynek vezető szerepét a balkáni életben Németország is elismerte. A látogatás összefügg az albán kérdéssel is. Bulgária jóviszonyt akar fentartani az albán nemzetel. A Balkánon az olasz-albán érdek tökéletes összhangba kerül a bolgár érdekekkel. Ez lehetővé teszi a Földközi-tengeren nagyobb olasz-bolgár érdekközösség kialakulását.

Lisszabonból jelentik: (Stefani) Pénteken egy csapatszallító hajó fedélzetén jelentős számú katona utazott el a Zöld-foki szigetekre. (MTI)

Newyorkból jelentik: (Német T. I.) Az Associated Press Dublinból jelentik, hogy De Valera ir miniszterelnök a parlamentben a leghatározottabban visszautasította azt a gondolatot, hogy Írország nagyja el semlegességét és térjen át az együttműködésre Angliával és az Egyesült Államokkal.

Kijelentette, hogy Írország támadás esetén harcolni fog, bármely részről éri a támadás.

Konoye kormánya rövidesen hozzálát a császári értekezlet után bejelentett dolgok végrehajtásához

Tokióból jelenti a NTI: Hir szerint Konoye új kormánya nem tesz közlényilatkozatot a kormány politikájáról, minthogy Japán politikáját Konoye második kormánya már eldöntötte.

Tokióból jelentik: (NTI) Konoye herceg miniszterelnök elfogadta második kormánya valamennyi tanácsadójának lemondását. (MTI)

Zürichből jelenti a Budapesti Tudósító: A Neue Zürcher Zeitung londoni levelezőjének jelentése szerint Londonba érkezett tokiói hírekben feltehető, hogy

Konoye herceg új kormánya rövidesen hozzálát azoknak a drasztikus dolgoknak a végrehajtásához, amelyeket a császári értekezlet után jelentettek be.

Londonban kétségbevonják, hogy ez meg fog-e felelni Matsuoka külügyminiszter terveinek? Az amerikai értesülések megerősítik a londoni sajtónak azokat a jelentéseit, amelyek szerint a hosszabb idő óta folyó japán katonai előkészületeket tökéletesítik. Természetes, hogy Anglia ezeket a kelet-ázsiai eseményeket élénk érdeklődéssel figyeli.

Zürichből jelenti a Budapesti Tudósító: A Neue Zürcher Zeitung berlini tudósítója szerint a japán kormányváltásnak külpolitikai hangsúlya van, ami elsősorban Japán külpoliti-

kai vezetőjének személyéből adódik. Eppen ezért Berlinben tartózkodni kívánnak az állásfoglalástól mindaddig, amíg Tokióban nem fogalmazzák meg határozottabban a jövő politikájának irányát.

Berlinben a tokiói kormányváltást japán ügynek tekintik, amelynek alakulására a távolkeleti politikai problémák mellett, kihatása lesz a német-szovjet háborúnak is. Berlinben nem számítanak arra, hogy Japánnak a háromhatalmi szerződés hatalmaihoz való viszonyában bármilyen változás állna be.

Tokióból jelenti a NTI: A nankingi japán nagykövet szombat reggel visszatért Tokióba és benyújtotta lemondását Toyoda külügyminiszternek. (MTI)

Sanghaiból jelentik: (Német T. I.) Japán forrásból eredő hírek szerint az Egyesült Államok, de különösen Anglia lázasan dolgozik azon, hogy a csunkingi kormánytól minél szorosabb kapcsolatokat, illetve katonai együttműködést hozzon létre. A Szovjet természetesen ugyancsak részt venne ebben a szövetségben. Csang-kaisék nagyobb kölcsönt, hadianyagot és élelmiszert kapna, hogy annál eredményesebben folytathassa a harcot Japán ellen. (MTI)

Elfogadta a Felsőház a házassági javaslatot

Budapestről jelentik: (MTI) A felsőházban tegnap tárgyalták a házassági törvényjavaslatot. A házasságok során Serédi Jusztinián hercegprímás beszédében kijelentette, minden híreszteléssel szemben a nyilvánosság előtt megállapítja, hogy a javaslat az ország lakosságának több mint kétharmad részét kitevő katolikusok szentségi házasságára vonatkozóan akadályokat kíván felállítani. Kijelentette, hogy az ország hercegprímása, a katolikusok törvényszerű képviselője, nem nyert módot arra, hogy a törvényjavaslattal kapcsolatos észrevételeit megtehesse.

A javaslattal kapcsolatban a katolikus püspöki kar nevében fejti ki a katolikus álláspontot. A javaslat három házassági akadályt állít fel. Ezek az akadályok közvetve magának az egyházi szentségi házasságnak megkötését is lehetetlenné teszik.

Az egyház soha sem ismerheti el, hogy az államnak a szentségi házasság megkötésére vonatkozóan bármilyen tilalmazó joga volna. Ez a törvényjavaslat — szerinte — hűségesen ragaszkodik a zsidó eszméhez, mert a polgári házasságot kívánja alátámasztani. A javaslat az embernek a házasságra vonatkozó szabadságát korlátozza.

Hangsúlyozza, hogy a javaslatot nem a zsidók kedvéért, hanem elvi okokból azért nem fogadhatja el, mert a katolikus szentségi házasság elé is akadályt akar felállítani.

Ezután részletesen foglalkozott a javaslat intézkedéseivel. A javaslat nem tesz különbséget az izraelita vallás és a kikeresztelkedett zsidó közt és pusztán a származás miatt megtiltja a

szentségi házasságot, a javaslatot nem fogadja el.

Szűllő Géza a javaslatot általánosságban elfogadta.

Ravasz László szerint a javaslat a magyar fajt akarja védeni. A magyar fajt sok törvénnyel lehet védeni, egészségügyi, politikai és gazdasági törvénnyel. Ezek közé tartozik ez a javaslat is, amely mindenkiire vonatkozik csak a zsidókra nem. Nem tiltja meg a javaslat, hogy a magyar ember házasságot kössön hontentottával, négerrel, egyedül a zsidóval nem köthet házasságot. A javaslat szerinte az erkölcsiség további lazulását vonja maga után. A javaslatot nem fogadja el. A felsőház délutáni ülését baró Radvánszky Albert alelnök nyitotta meg öt órakor.

A felsőházak közül Viczian István a javaslatot elfogadta.

Kapy Béla evangélikus püspök a javaslatot nem fogadta el. Orsós Ferenc a javaslatot elfogadta. Szabó János hangoztatta, hogy a magyar fajvédelem szempontjából szükségesnek tartja a javaslat elfogadását. A mai idők azt kívánják, hogy márol-holnapra jöjjön ki a fajvédelmi törvény. Megállapítja, hogy Romániában a huszéves elnyomatás alatt a magyar zsidók hűtlenek voltak a magyarsághoz. A törvényjavaslatot elfogadja. Az igazságügyminiszter válasza után a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadák a IX-ik szakasz kivételével. A szavazás eredményeként a IX-ik szakaszt az új szövegezésben 50 szavazat ellenében 77 szavazattal szíven elfogadták. Ezután Khuen-Hederváry kérte az igazságügyminisztert, hogy a végrehajtási utasításban

Wizad? Hofer
HINTÓPOR
50 és 90 filléres dobozokban

gondoskodjék arról, hogy a szükséges különféle bizonyítványokat könnyen lehessen beszerezni. Az igazságügyminiszter ezt megígérte. A felsőház ülése este fél nyolc órakor ért véget.

Szelezcky Zita, az Esti Kurir és Horváth Béla

Szelezcky Zita néhány héttel ezelőtt Nagyváradon járt. A Szelezcky családára jött le és osztatlan sikert aratott a nagyváradi közönség előtt. Igaz, ez a közönség nem a megszokott, „békebeli jó” közönség volt, hanem a lassan magához térő, anyagilag is megerősödő magyar közönség köréből került ki. Azért mások is elismerték Szelezcky Zita művészetét, másoknak is megnyerte tetszését.

Amikor a művésznő a színházi próbáról a szállodába átsétált, az autogramkérők nagy uszálva éppen a „mások” közül került ki. Ezeknek a „másoknak” a helybeli közönség a legkaros kis riportban számolt be a művésznő elragadó, bájos egyéniségéről, nagyszerű színészi képességeiről.

Ma már valószínűleg, sőt bizonyosan nem tenné meg. Nem is teszi, Ellenkezőleg. Lelkőzli azt a cikket, amelyet a zsidó Esti Kurir-ban Horváth Béla r. kat. vallású egyén írt Szelezcky Zitának egyik kijelentésével kapcsolatban. Szelezcky Zita ugyanis néhány nappal ezelőtt nyilatkozott az egyik fővárosi nyilas lapban és azt találta mondani, hogy nemzeti szocialista. Horváth Béla erre kioktatja Szelezcky Zitát a politika magas elveiről, arról, hogy meg fog bukni, mint színésznő, ha nem ügytáncol, ahogy a zsidó közönség fűtől. Horváth Béla ezután előkötöri az emlékezetéből két esztendővel ezelőtti megírt bírálatát, amelyben Szelezcky Zita vékonyka hangocskáját és egyéb fogyatékosait kifogásolja.

Csodálatos dolog a zsidó érzékenység. Azonnal jelentkeznek ha valahol kedvezőtlenül alakul számukra a helyzet. Szelezcky Zita aki nyilatkozata előtt minden tekintetben megfelelő nagy, kedvelt művésznő volt, egyszerre szürke, vékonyka hangú, jelentéktelen kis akarnokká szürogorodik össze, méri az, amit mondott, kedvezőtlen a zsidóságra. Hogy az ügy még érdekesebb legyen, úgynevezett „ismertnevi” katolikus író és költő írja le a megsemmisítő sorokat. Így talán beveszi a gyanútlan és akad olyan is, aki elhiszi, hogy Szelezcky Zita márol-holnapra teljesen visszahullott a tehetségtelenség homályába.

Meg kellett ezeket jegyezni, mert az igazság így kívánta. Egyébként felesleges a magyarázat. Szelezcky Zita nyilatkozata — Esti Kurir — Horváth Béla a „katolikus író és költő” — diadalmas kitergetés a helybeli zsidóság lapjában: mündezeket egybevetve teljesen nyílt kérdés az érintetlen magyar társadalom véleménye.

Szelezcky Zita számunkra marad ugyanaz, aki eddig volt, az Esti Kurir szintén és ha Horváth Béla az Esti Kurir tollforgatója lett, ő is. Hogy véletlenül r. kat. vallású, az semmit sem változtat a dolgon.

(K. N.)

A Stalin-vonaltól keletre új döntések várhatók

Százkilométer mélységben folynak a harcok a Stalin-vonalnál

Nem sikerült Szmolenszk visszafoglalása a vörösöknek. Szétzüllik a vörös hadsereg

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A MTI értesülése szerint a keleti harctéren működő magyar csapatokkal kapcsolatban különösebb jelenténi való nincs. A honvédi gyorsalakulatok egyes részei sikeresen folytatják az ellenség üldözését. Az ellenség megpróbálta megállítani a szövetséges csapatok előretörését. Ellen-támadásaikat a szövetséges csapatok visszaverték. A szovjet hadseregben helyenként megkezdődött bomlás tovább terjed. Az ellenség járművei mind nagyobb számban maradnak el. A hadifoglyok vallomása szerint sok szovjet alakulat annyira demoralizálódott, hogy katonái elhagyják. Nagyon sokan megszöknek. Mások egyenruhájuk megkülönböztető jelvényeit letélik, hogy szökésüket megkönnyítsék. A szovjet csapatok annyira el vannak keveredve, hogy parancsnokaikat nem ismerve, a vezetés lehetetlen. Az ukrán forradalmi szervezkedés tovább terjed.

(Vezéri főhadiszállás.) A véderő főparancsnoksága közli: Az erősen kiépített Sztalin vonal áttörése, Magilev és Vitebszk között Szmolenszk elfoglalása által kiszélesedett. Szmolenszk, amelyet az ellenség szívsósan védett, július 16-án kezünkbe került. Az ellenségnek a város visszaszerzésére irányuló minden kísérletét megghiúsítottuk. (MTI)

Berlinből jelentik: Mint a Német Távirati Iroda illetékes helyről értesül, a Stalin vonal körül folyó hatalmas küzdelmek most igen széles, helyenként százkilométeres mélységű sávban folynak. A német páncélos kötelékek feltartóztathatatlanul törnek előre. Az ezt követő páncélos gyalogos hadosztályok rohamaival sikerült, a szovjetkötelékeket szétforgácsolni, melyeket most egymás után semmisítettek meg. A Stalin vonaltól keletre új döntések várhatók. (MTI)

SZMOLENSZK ELFOGLALÁSÁNAK JELENTŐSÉGE

Berlinből jelentik: (NTI.) Német egységek miután Vitebszk és Mogilev környékén jelentős szovjet erőket megsemmisítettek gyorsan nyomulnak előre kelet felé. 16-án, mint már jelentettük, elfoglalták Szmolenszk jelentős közlekedési csomópontot. Ettől a várostól keletre halad tovább a Szmolenszk moszkvai útnak elkészült része. A 160.000 lakosú várost a

MEGNYILT

RASKÓ FERENC

orvosi kötszerész
üzlet és műhelye
Szent János utca 15 alatt

Készít: Egészségügyi haskötőt, szervkötőt, fűzőt és minden e szakmába vágó munkákat. Az üzletben állandó raktáron gummiárúk és orvosi műszerek nagy választékban.

Olcsó ár!

bolsevisták minden erejük harcha-vetésével védtek. Szmolenszk ugyanis Moszkva előtt az utolsó nagyobb város. A német csapatok véres veszteséget okoztak a bolsevikieknek. — Szmolenszk bevételénél résztvett német csapatok vesztesége rendkívül csekély (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Egy német gyalogos zászlóalj 17-én Szmolenszktól délnyugatra melyen behatolt a bolsevik vonalakba és egy hadosztálytörzset elfogott. A német vadászok 17-én egy több mint 300 harcikocsiból álló kötelék közeledését jelezték. A bolsevik harcikocsik 54 tonnások voltak.

A szovjetek rövid idő alatt 210

páncélkocsit vesztek. Német gépek szovjet haditengerészeti egységekre bukkantak.

A támadás során öt szovjet hajót súlyos találatok értek. A Pejpusz-tó felé keletre folyó harcok során a német gyalogosok négy század ifjú kommunistát fogtak el. A Német Távirati Iroda értesülése szerint Libau elfoglalásakor az ottani hajóépítési berendezések nagyobb károk nélkül kerültek német kézre. Sikerült négy szovjet tengeralattjárót, valamint a Lenin akkutató hajót elfogni. — Szakértőkörök véleménye szerint a szovjet libai veszteségeit a német veszteségek harmincszorosára becsülik. (MTI)

„A németországi háború lett volna az első lépés a világ meghódítására

Bukarestből jelentik: (NTI.) A német-román arcvonal főhadiszállása közli: Beszarábia hadászati kulcspontja kezünkben van. Kisenevet megszállottuk. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Kisenev térségében folyó tisztogatás során fogságba került Valentin Gavrilo ezredes, aki a következőket mondotta: A háború egyáltalán nem ért véget, hanem bennünket. Amióta Stalin a népbiztosok tanácsának elnöke lett, tudtuk, hogy a háború küszöbön áll. A németország elleni háború lett volna az első lépés ahhoz, hogy a kommunisták meghódítsák a világot. (MTI)

fogságba esett. Kiderült, hogy ezek a foglyok fegyencek voltak. (MTI.)

Berlinből jelenti a NTI: Német csapatok az Ilmen tótól nyugatra és délre található szovjet repülőterek elleni támadások során sok szovjetgépet pusztítottak el. Az egyik repülőtéren, a földön husz gépet pusztítottunk el, légi harcban hetet lőtünk le. (MTI)

Berlinből jelenti a NTI: Német harci gépek támadásai a keleti arcvonalon pénteken is vasutvonalak ellen irányultak. A német gépek nyolc csapat-szállító vonatot támadtak meg sikeresen. A síneket a legeöbbe repítették. (MTI)

PEGYVEREKEL VÉDIK A VÖRÖSÖK A SZENTPÉTERVARI UTVONALAT

Berlinből jelentik: (NTI.) Egy német osztag Szentpétervár felé való előnyomulás közben ellenállásra talált. A szovjetcsapatok véres veszteséget szenvedtek 1500 szovjetkatoná

val. (MTI)

Berlinből jelenti a NTI: 17-én légi harcban és az elhárítás közben 66 szovjet gépet semmisítettünk meg. A földön 15 gépet pusztítottunk el.

Berlinből jelenti a NTI: Német rohamtüzérség egy tábori repülőtéren megsemmisített 28 indulásra kész repülőgépet. (MTI)

A moszkvai amerikai nagykövetség óvatosságból Kazánba tette át székhelyét

Newyorkból jelentik: (NTI.) Egy amerikai hírszolgálati iroda moszkvai jelentése szerint az amerikai nagykövetség három tisztviselője és négy alkalmazottja elutazott Kazánba. — Steinhard amerikai nagykövet kijelentette, hogy ez csupán óvintézkedés, ő maga Moszkvában marad. (MTI)

kezdett támadása máris döntő sikereket ért el. Egyes csapatrészek hat nap alatt 150 kilométert haladtak előre. (MTI)

UJABB OLASZ ÉS SVÉD ÖNKÉNTES-SEK INDULTAK A FRONTRA

Berlinből jelentik: (NTI.) Kopenhágai jelentés szerint az első dán önkéntes zászlóalj szombaton hagyja el Kopenhágát, hogy a szovjet harctérre induljon. (MTI)

Rómából jelenti a MTI: Pénteken újabb csapattek indultak el a keleti harctérre.

Ankarából jelenti a Stefani: A török-szovjet határon pénteken reggel kicserélték a szovjet és az olasz diplomáciai kart. (MTI)

Helsinkiből jelenti a NTI: Hivatalosan jelenti: A finn hadsereg meg-

Német és olasz hivatalos jelentések

Berlinből jelentik: (NTI.) A véderő főparancsnoksága közli: A hatalmas harciselemények a keleti arcvonal valamennyi szakaszán kedvezően alakulnak. Légierőink a péntekre virradó éjjel támadta Hullt. Harci-ge-

peink elsüllyesztettek egy 3.000 tonnás hajót és két kereskedelmi hajót megrongáltak. Sikeresen támadtuk még Közép-Anglia repülőtereit. Siddi el Barrani közelében német és olasz bombázók elsüllyesztettek egy ellen-

Dolgozó ember

számára pótolhatatlan veszteség, ha — különösen a nagy nyári melegben — munkakedve ellankad, izmai elernyednek és kimerültsége meggátolja munkájának elvégzésében.

Ha karizminkat, fejünket, nyakunkat, homlokunkat a hűsítő frissítő

DIANA sósborszesszel

kenegetjük, verejtékező testünk lehül, petyhüdt izmaink megfeszülnek, vérkeringésünk felélénkül, munkabírásunk megduplázódik.

Egészségét féltő ember sohasem megy munkába Diana-sósborszesszel nélkül.

Jelenlegi árak:

próba	eredeti	közép	nagy
70 f.	1'20 P	3'50 P	6'40 P

PALACK

séges gőzöst, egy másikat eltaláltak. Öt ellenséges gépet lelőttünk. Vadászaink és légharításunk a La Manche csatorna partján tíz ellenséges gépet lőtt le a csütörtökön. Aknakereső hajók a csatornában 4 brit gépet lőttek le. A péntekre virradó éjjel az ellenség Nyugat-Németországban néhány bombát dobott le. Három brit gépet lelőttünk. (MTI)

Rómából jelenti a Stefani: Az olasz főhadiszállás 408. közleménye: Légi kötelékeink Málta közelében heves csatát vívtak. Öt angol gépet lelőttek. Egy olasz gép nem tért vissza. Észak-Afrikában Tobruk mellett újra bombáztuk az ütegeket és a megerősített állásokat. Siddi el Barranitól délnyugatra vadászaink mélyen leereszkedve ellenséges gépjárműveket támadtak meg. A csütörtöki hadijelentésben említett két hajó ellen intézett támadás során a német vadászok lelőttek 5 brit gépet, közben elsüllyesztettük a másik gőzöst is. Az ellenséges gépek bombázták Dernát és Benghazit. A 18-re virradó éjjel az ellenség bombázta Palermot. Három ember megsebesült. Kelet-Afrikában a hejzet változatlan. (MTI)

Mosóárúk
Divatselymek. Impriniek. Fürdőcikkek. Napernyők dus választékban

Czillér Imre divatházában
Nagyvárad, Szt. László-tér

SZÜLŐKKEL BESZÉLGETEK

Egy lelkes és munkás magyar iskolaév után a gyermekek és szülők gondjait látó tanárnak nagyon sok olyan gondolat szűrődik le lelkében, amelyet a tanulók, szülők és az iskola érdekében szeretne közölni a szülők minél szélesebb rétegeivel. Ma az iskola fontos nemzetnevelő és irányító szerv. Együtt kell működnie a szülői házzal a gyermek nevelése és irányítása céljából, hogy a nemzetnek minél hasznosabb polgárokat és az egyénnek minél boldogítóbb jövőt biztosítson. Minden alkalmat meg kell ragadnunk a nevelés és irányítás világos elveinek minél szélesebb rétegekkel való közlésére, hogy a boldogulás felé haladó és nemzetünknek legtöbb szolgálatot tevő ifjakat neveljük: szülők és nevelők karöltve. Mert az kétségtelen, hogy a nevelést sem az iskola egyedül, sem a szülő egyedül, hanem a kettő együtt, egyetértésben és egymást segítve munkálhatják eredményesen.

Ilyenkor nyári szünidőben az első és legfontosabb kérdés gyermekeink nevelése szempontjából: *Milyen iskolába adjam gyermekemet?* Ebben a kérdésben a gyermek tehetsége, elhelyezkedési vágya és az elhelyezkedés lehetősége, a szülők anyagi és társadalmi körülményei az irányadók. *Főelv legyen itt, hogy romantikus vágyalmokért ne kényszerítsem a gyermeket tehetsége ellenére és a magam anyagi viszonyainak kárára olyan iskolatípusba, mely nem való neki.* Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy ha az a gyermek gyakorlati érdeklődésű, szívesen fűr, farag, kézügyessége van, de elméleti tanulmányokkal nem szívesen foglalkozik, a latint például utálja, — ne akarjam feltétlenül gimnáziumba adni. Meg kell már egyszer dönteni azt a régi és avult társadalmi előítéletet, hogy csak a gimnázium az „úri” iskola, — a szakiskolák, a polgári, a tanítóképző másod- és harmadrangú. Nincs másod- és harmadrangú iskola. Egy gazdasági szakiskolát, ipari szakiskolát végzett öntudatos és szakképzett magyar ifjú kiválóbb polgára hazánknak, mint egy gimnáziumot végig bukdaesolt, félbemaradt és semmihez sem értő úgynevezett „úri ember”.

1. Ha tehát a fiamnak elvont, elméleti tanuláshoz kevesebb képessége és kedve van, ne adjam gimnáziumba, mert szerencsétlen, félbemaradt ember lesz. *A polgári iskola* éppen azt az általános műveltséget adja amelyre egy jó magyar polgárnak szüksége van. Megadja azt az alapot, amelyre gyakorlati irányú szakképzést lehet építeni. — Társadalmi megbecsülés szempontjából pedig — merem állítani — nagyobb jövője van a polgári iskolai alapra épített,

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képkerepezés

Falburkoló üvegcsempék gyári lerakata

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

szakképzett gazdasági, kereskedelmi, ipari foglalkozású embernek, mint egy érettségizett diáknak. Anyagiilag nemcsak független, de legtöbb esetben tekintélyes jövedelmű élő önálló emberré válik. Így egyénileg megelégedett, a nemzettestnek gazdag, értékes, termelő tagjává válik. A tisztviselő ember is jobban teszi, ha szakiskola felé irányítja fiát, akinek képességei erre valók, mert 120 pengő segédhivatali fizetés helyett, önállóan kereső, szép anyagi létfeltételeket megteremtő ember válhatik belőle. Vannak ma már *mezőgazdasági, tejgazdasági, gépipari, textilipari, vegyipari, grafikai, különböző kereskedelmi szakiskolák*, ahonnan a legbecsültebb legjobban kereső erős keresztény középosztályunk kerül ki. Nemzetpolitikai és szociálpolitikai szempontból pedig ezen a pályán van a legnagyobb szükség erős keresztény-magyar utánpótlásra.

2. Ha a gyermeknek valamivel több kedve van elvont ismeretek elsajátítására, a legalkalmasabb iskolatípus számára a *liceum*. Itt, a visszacsatolt területen még nem ismeri a nagyközönség ezt a kitűnő iskola-típust, mely lehetőséget ad az ifjaknak, hogy különböző közigazgatási, hivatali pályára menjenek, vagy pedig a liceum után 1-2 éves tanítóképző, akadémia, számviteli, jegyzői tanfolyam elvégzése után helyezkedjenek el olyan pályákon, ahol szintén van szükség utánpótlásra. Ez az iskolatípus sem terheli meg túlságosan az ifjakat és olyan pályák felé irányítja ahol azonnal és jól elhelyezkedhetnek. Községképesített jegyzőkben, aljegyzőkben, képesített közigazgatási gyakorlatnokokban, de különösen *férfi tanítóknak* nagy a hiány. Mohdánom sem kell, milyen fontos nemzetnevelő

munka vár a talpig magyar, szilárd egyéniségű, művelt férfi tanítókra, akik a gyenge nőket nemzeti szempontból fontos és nehéz szolgálatukban felválthatják.

3. Hátra van az elméleti érdeklődésű, elvont és nehéz tárgyakkal megbirkózni tudó, hosszú szellemi és anyagi kitaratást megkívánó pályákra előkészítő *gimnázium*. Nemzetpolitikai szempontból feltétlenül kívánatos, hogy a nemzet minden *kiváló* fia elérhesse és végig munkálhassa a tanulmányok útját, melyekből az ország vezető emberei kerülnek majd ki: *Legyen a gimnázium tényleg a kitűnők iskolája*. Es jusson a gimnáziumba minden ősmagyar földműves, kőiparos, altiszt, kishivatalnok. — *bármilyen rangú és rendű ember letehetősebb gyermeke*. Olyan gimnáziumban ahol a kubikos fia versenyzik az első helyért a miniszteri tanácsos gyermekével, kialekkel magyar testvér szeretetben az a szociális gondolkodás, mely a legközelebbi holnap Magyarországnak létfeltétele. Így frissülnek fel a vezető rétegek és így kerüljük el azt, hogy tehetségtelen, akarnok és lelki műveltség nélküli vezető réteg kerüljön ki iskoláinkból.

Ennek az egészségesen irányított nevelési politikának apostola kell, hogy legyen már a falvakban, városokban a tanító, pap, jegyző, ezt a szempontot kell magáévá tegye a szülő és tanár, mert mindnyájukon nagy felelősség nyugszik a nemzet boldogulását munkálhatják, de bünyös hanyagságukkal, nemtörődömségükkel, nem arra való gyermekek pártfogásával a nemzet sírját áshatják meg.

Adja Isten, hogy a jövő iskolai évben ifjúságunk e szempontok

Nincs
petroleum,
vezettesse be a villanyt kedvező fizetési feltételek mellett,
Kovács Gyula
villany és rádiószerező, Alapi u. 2.

egészséges elosztása szerint jusson iskoláinkba és a különböző pályákra. Akkor igaz lesz a nagy történéssz Székfü Gyula óvatossá bizakodása: „Talán nem vétkes derűlátás, — bízni az ifjúságban!”

TATRAY BARNABÁS
Szt. László gimn. tanár

Kinevezések a nagyvárad városi számvevőséghez

Nagyvárad. Saját tud Közlötök hogy a városi számvevőséghez több kinevezés történt. A távirati tudósítás alapján adott névsorból azonban többen kimaradtak, közöttük régi érdemes városi tisztviselők is. Ezért most pótlólag közöljük a városi számvevőséghez kinevezettek kiegészítő névsorát:

Tóth Béla II. oszt. főtanácsosi, Andriška József, Kucserik János, Szöke József, Losonczy Gábor és Brán Barna számvevőségi tanácsosi, Szabó-Vajda István számvizsgáló, Balogh Árpád, Ráduly Géza Sándor, Henning József és Sz. Kocsis János számellenőri, Jermann Imre, Tóth Kálmán ifj. Szélig Ferenc számvizsgáló, Japicskay Tibor és Borús Andor Béla számvizsgáló kinevezést nyertek.

Mindennapi kenyér

Irla: Zombory Sándor

Tikkasztó hőség volt. Juliusi délután. Mészáros bankigazgató gépkocsija nesztelenül suhint végig az aranykálász-tengert átszelő akácos úton és tujákkal körülvett, rózsaeerdő közepén levő kuria bejárata előtt állt meg.

Szabó Sándor családja körében kellemesen töltötte a délutánt. Az árnyas terrazon ühüsitették magukat. Nagy volt a meglepetés, mikor az autó megállt. Mészáros mosolyogva szállott ki.

— Váratlanul érkeztem, ugy-e? — szölt fel nevére a terrazon ülők felé.

Szabó udvariasan lesietett a vendég elé.

— Váratlanul, de nagyon örülünk neki...

— Tudod, kedves barátom, a dolog úgy áll, — kezdte Mészáros, miközben lassan lépdelt a lépcsőn felfelé, szemével a rózsaeerdőben gyönyörködött, — nem tudom, te hogy vagy vele, nekem már nagyon hiányoztál. Régen nem találkoztunk.

— Hidd el édes pajtás, te is hiányoztál nekem. Be is akartam menni hozzád. De ilyenkor már olyan sok a munka a mezőn, hogy...

— Éppen úgy beszélsz öregem,

mintha te is dolgoznál! — nevetett Mészáros.

Beszéd közben felérték a terraszra. Udvözlések után egy-egy pohár hideg borral igyekeztek eltűrhetőbbé tenni a hőséget. Egy pár pohárlét kérdés után Mészáros visszatért az előbbi párbeszédre.

— Azért csodálatos ember vagy te barátom...

— Hogy-hogy?...

— A legszebb nyári napokat van lelked így eliecserélni, ebben az unalmas magányban, a bugris parasztok között, mikor más kellemesen nyaral tengerparton, tűrődn, hol csupa hangulat az élet...

— Nekem ez a munka kellemesebb mindennél! Ósapánk öröksége ez a mi családunkban, hogy úgy szeréjük a földet, a munkát... A föld fia, vagyunk.

— Az ilyen munka szeretete, nem a legkellemesebb örökség. Egyáltalán mi itt a te dolgod?

— Van elég jó, hogy nem kapálok, nem kaszálok, de nekem is jut a munkából. Gyönyörűségem telik benne!...

— Vagy nincs arravalo megbízható embered, aki helyetted felügyel-

hetne a többire?...

— Minden emberem derék, talpig becsületes, nem kell azokra felügyelni! Elvégi az mindegyik lelkiismeretesen a munkáját.

— Akkor igazán nem értelek, ma köt úgy ide téged, a parasztok közé.

— Pardon kedves barátom! — Előre bocsátom: nem sériettél meg, nem haragszom. — de kérlek, ezt a szót „paraszt!” — mit akaratlanul is oly megvetéssel ejtsz ki — ne használj itt!... Én is a föld fia vagyok. És én bebizonyítom neked, hogy ez a jelző nem illik azokra a becsületes emberekre, akik oly lázadásos munkával juttatják el a mindennapi kenyeret a nagyvárosok tényes kávéházainak hűs terrazon henyélő úrakkal is...

Mert gondold csak el: mi lenne a városi úri nepséggel — mert mindenki annak tartja magát! — ha egyszer ezek a földművesek nem szántanának, nem vetnének és nem aratnának s ősz idején elmaradnának az országutakról a buzászdokkossal megrakott parasztszekerek!... Hanem minden termésüket csürbe takarva, lehevernének az eperia árnyékába s nyugodtan pipázgatnának tavasztól őszig.

Mészáros gondolataiba mélyedve hallgatott.

— Tehát azokat az embereket nem lenézni, megvetni, hanem tisztelni, szeretni és megbecsülni kell!

— Te ismered őket?...

— Nem ismerem őket?...

— Nem ismerem őket?...

— Nem ismerem őket?...

Churchill fantasztikus rögeszméje a Vatikán és Moszkva kibékítésére

Rómából jelentik: A *Corrispondenza* katolikus hírügynökség jelentése szerint Churchill azt tanácsolta Sztalinnak, hogy kérésre megismételje a közöledést a Vatikánhoz s erre a célra felajánlotta személyes közvetítését. A hírszolgálati iroda rámutatott arra, hogy a Szovjet már régebben is tett hasonló közeledési kísérleteket, de a Vatikán értésére adta, hogy a moszkvai antikrisztusi barbársággal nem egyezik ki. Ez a kísérlet most is sikertelenségig van kárhóztatva. A Vatikán állásfoglalásán a bolsevizmussal szemben XI. Pius pápa ítélete óta semmi sem változott.

lan látványra, kölcsönös tapintattal igyekeznek megnyugtanni."

Göbbels dr. ezután cikkében rámutat arra a gyűlölettől és hazugságtól csöpögő rémhírtérítésre, amelyet a moszkvai rádió zsidó-bolsevista köre naponta folytat és amelyet azután a londoni zsidóplutokrata propaganda-hálózat továbbterjeszt, majd a nemzeti szocialista párt németországi győzelmére célozva megállapítja, hogy „ahogyan a felébredt Németország ökle egyszer már lesújtott erre a rajra, ugyanúgy fog lesújtani a felébredt Európa ökle is. Akkor mimikrijük sem használ többé a zsidóknak.

„Könyörtelen lesz az ítélet” — írja Göbbels

Berlinből jelentik: A *Reich* című folyóiratban dr. Göbbels birodalmi miniszter „Mimikri” című cikkében a zsidóknak az adott viszonyokhoz való alkalmazkodóképességével foglalkozik. A miniszter rámutat arra, hogy

„német-szovjet háború kitöréséig Moszkvában, Londonban és Washingtonban olyan benyomást keltettek, mintha az ottani zsidó körök egymás ellenségei volnának. „Titokban azonban — írja szövegint dr. Göbbels — maguk között annál szorosabban fonták az új gyűrit, amellyel meg akarták fojtani Németországot.

Ezt a tenyet már az is leleplezi, hogy abban a pillanatban, amidőn aljas játékok kiderült, már kibékülve burláltak egymás keblére. A tudatlan répet mindkét oldalon, amely csodálkozva dörzsöli a szemét e szokai-

Változatlan marad a japán politika

Konoye herceg nyilatkozott az új kormány irányelveiről

Tókió. (Stefani) A császár kihallgatáson fogadta a miniszterelnököt, aki bemutatta neki az új kormány tagjait. A császár hozzájárult az új kormány tagjainak kinevezéséhez és azokat még pénteken beiktatta a császári palota Phoenix-termében tartott ünnepélyes szertartáson.

Tókióból jelenti a NTL: A japán császár pénteken a császári palotában ünnepélyes formák közt iktatta be a harmadik Konoye kormányt. Azután az új kormány tagjai megtartották az első kormányülést.

A kormányülés után Konoye miniszterelnök nyilatkozott a helyzetről és megállapította, hogy a nemzetközi helyzet gyors változásaival egyre ne-

hezebbé válik Japán hivatása ezért az egész nemzetnek egy emberként kell összefogni. Ami Japán követendő politikáját illeti, azt már leszögezték és most csak az a feladat, hogy azt gyorsan és teljes mértékben végrehajtsák. Ehhez összefogásra van szükség és akkor

százmillió japán támogatásával a kormány végre is tudja hajtani feladatát. (MTI)

TOYADA TENGERNAGY TELJESÍTI FELADATÁT

Tókióból jelentik: (NTL) Toyada tengernagy külügyminiszter péntek este adott nyilatkozatában kijelentette, hogy feladatát mint tengernagy

teltem, mert, hogy nem volt rá szükségem.

— Mulassa meg az úrnak, hol van a Krisztus képe elrejtve a buzában? Az öreg kifejtett a markába egy nagyobb éret kalászt s a szemét sima oldalával odanyújtotta Mészárosnak.

— Akinek jó szeme van, meglátja így is.

— Hát ez bannulatos! szegyenlem, hogy még ezt sem tudtam.

— Sose tessék azt szegyenelni Biztosan úgy volt ezzel az úr is, mint én az olvasással, nem volt rá szüksége...

— Nos barátom, — szolt Szabó — láttál-e valami szépet? Gyönyörködtek-e szemeid?...

— A lelmem is. El vagyok ragadtatva...

— Hát ez az, amit én mindennél jobban szeretek, ami engem ide költve tart. Boldog vagyok, hogy ezeket most neked is megmutathattam és bizonyíthattam, hogy mit művelnek ezek a tiszteletreméltó, sokszor lenézett emberek, akiknek verejtékes munkája nyomán lakad a legszebb poézis. maga az élet!...

Itt terem, ez az Isten jegyében is látható életadó áldás!... S ebből a verejtékes, irádságos gyönyörűségből, fenséges poézisből kerül oda minden szegény, vagy gazdag ember asztalára az istenáldotta mindennapi kenyér!...

LEIPZIGI BIRODALMI VÁSÁR

ŐSZI VÁSÁR 1941: Augusztus 31-től Szeptember 4-ig

Vízum kedvezmények - Vasuti kedvezmények

JELENTKEZÉS: AUGUSZTUS 2-ig.

Minden felvitágosítást ad: Schuster Ludwig, ezredes, német konzul, Nagyváro, Hlatky Endre utca 1. Tel.: 21-35 és a Leipzig Birodalmi Vásár magyarországi kirendeltsége, Budapest, IV. Váci-u. 1-3, felem. 6. (Bejárat: Türr István-u. 8.) Telefon: 380-540.

teljesíteni akarja. A háromhatalm egyezmény megkötése idején — hangsúlyozta — tengerészetiügyi miniszter volt és így teljes mértékben tájékozódott a helyzetről. A japán politika változatlan marad, szükség esetén a diplomáciát a nemzetközi helyzettel összhangba kell hozni. (MTI)

ANGLIA TILTAKOZOTT MADRIDBAN AZ ESPARTELFOLKI RÁDIÓ SPANYOL BIRTOKBAVÉTELE MIATT

Lisszabomból jelentik: Az angol kormány, londoni jelentése szerint, tiltakozást jelentett be a spanyol kormányról amiatt, hogy a spanyolok birtokukba vették a tengeri Esparter-fokon lévő világítótoronyt és rádióállomást. Ezek a berendezések július 5-ig nemzetközi bizottság igazgatása alatt állottak, amelyben Nagybritannia is képviselve volt. Az angol tiltakozás hangsúlyozza, hogy a londoni kormány összes jogait fenntartja. Hasonlóhangú tiltakozó jegyzéket intézett Madridhoz az espartelfolki nemzetközi bizottság is. A londoni jelentés szerint a angol kormány éber figyelemmel kíséri az esetből adódó esetleges további fejleményeket. (MTI)

A szórványkérdéssel foglalkozott az Erdélyi Párt

Kolozsvárról jelentik: (MTI) Az Erdélyi Párt Teleki Béla gróf elnöklésével értekezletet tartott a szórványkérdésről. Az értekezleten ismertette a szórványkérdés mai állását, hangoztatva, hogy a szétszórtan élő magyarság érdekében sürgős intézkedésre van szükség. Az értekezlet elhatározta, hogy feliratban kéri a kormányt, hogy Kolozsvár székhellyel állítson fel kormánybiztosságot a szórványkérdés megoldására.

Megnyílt az „Emke étterem”

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton délelőtt nyílt meg Bornemissza Lajos vezetése alatt az EMKE étterem. Az izlésesen berendezett kerti helyiség, a kitűnő konyha és a figyelmes kiszolgálás már az első nap megérdemelt elismerést aratott az ott megjelent jó közönség körében.

Bár az étterem kissé elkésletlen nyitotta meg kapuját, jövője biztosítottak látszik. Bornemissza Lajos személyében kitűnő kezekben van a vezetés. Attól eltekintve, hogy ő az egyetlen keresztény vendéglős azok közül, akiket a katonai parancsnokság helyezett be üzletbe, általános megelégedésre vezeteli üzemeit. Tapasztalatait a világ legnagyobb városaiiban szereztte, ismeri a vendégek hangulatát, kitűnő pszichológus és legelső sorban szakember.

Az EMKE étteremnek tehát sikere van, — jövője lesz.

— Hogy ez így van, bizonyítom neked is. Reggel korán kirándulunk a határba.

Kora hajnalban bricskára ülve kikocsiztak a határba. Mire a buzatenger mélyére értek, a nap magasra hágott az ég peremén s szerte nagyban folyt a munka.

Csodálatos emberek ezek az aratók. Későn fekszenek, korán kelnek. Pár órák alvás elég nekik arra, hogy egész napon át — ebéd után pihennek le egy félórát — lankadatlan dolgozzanak.

Minden oldalról vidám nótaszó hallatszott. A bricska megállt. Szabó fellépett az ülésre.

— Állj mellém és tekints szét amerre akarsz.

Bármerre néztek, végeláthatatlan aranykalász-tengert ringalott a szél. Néni látta embert, de a nótaszó hallott... A csöndben düvösen muzsikált a ringó kalászkok zizegése...

— Elragadóan gyönyörű! — kiáltott fel Mészáros. — Mint egy mesebeli álomkép...

Hosszú mellékuton lucernához értek.

— Most tekints ezen végig.

— Tündéri jáéék! (amint a gyönyöző hatmatcseppken megtörik a nap sugara.) S mily illatos...

A lucernásban meguzsonnáltak. A után tovább kociztak.

— Most én mondom, hogy állj meg egy pillanatra...

— Nos, mit láttál?

— Már órák óta figyelem azt a kis pacstírtát a magasban. Csodálatosan szép... Versenyt énekel az aratók kal... És mindig felettünk lebeg mintha kísérne bennünket...

— Kísér is Ő a szántó-veető dalos madara...

Délre egy dombhoz értek. Különös kis kúp alakú, elég tágas kunyhó állt a tetején.

— Itt szoktam én megpihenni, délenként ebédelni, ha valami fontosabb dolgom akad. Most figyelj meg az aratókat.

Mészáros behúzódtott az árnyas kunyhóba, honnan jól láthatta az aratókat. Feszülten figyelt.

Valahonnai, — a közeli faluból — haragszó hallatszott s abban a pillanatban, mint egy adott jelre, mindenfele abba hagyták a munkát. S a dűlőutakon egymás után tűntek fel a hátrakötött tejkendős, ebédhezó lányok, menyecskék: s mire az aratók kezét mostak, a keresztiek árnyékában ki volt találva a jó ebéd.

— Mint az óramű... — csodálkozott Mészáros.

Ebéd után Szabó magához intette az egyik öreg aratót.

— Tud-e Márton bátyám irni, olvasni?

Tanultam, de már régen eltelej-

IGY ÉLNEK ÖTVÖSÉK...

Jóteköny szeretet gondozza az ötágu orgonasípót

Télviz idején fedeztem fel Ötvös-ket. Öt gyermekkel haladt egy szegény asszony a Nagypiac felé az utcán. A csecsemőt ölben tartotta, egy kicsi lány és egy pöttömnyi legényke a szoknyájába kapaszkodott s két nagyobbacska leány, egymást kézen fogva, előtte poroszkált.

— Hová, háová, jó asszony azzal a sok gyerekkel? — kérdeztem.

— Munkába megyek, — felelte — Takarítani hívtak a Nilgesz-telepre. De előbb a kicsit el kell vinnem az ángyomhoz, a Gillyányi-utra, ezt a kétőt itt a szoknyámmal az Immakulákhoz a kresbe, meg az óvodába, a másik kettőt ott elől iskolába. Aztán délig dolgozom. Akkor elszaladok az Uri-utcára a két adag ebédért, amit ott a népkonyhán kapok, aztán visszamegyek dolgozni estig, akkor megint összeszedem a gyerekeket és megyünk haza...

— És ez mindennap így megy?

— Bizony nem mindennap. Mert nem mindenütt túrik meg azt, hogy reggel ilyen későn menjek, déiben egy órára otthagytam őket s este valamivel korábban menjek el, mikor még mind ott lehetnek a gyermekek a kedves nővéreknél... Egy héten két-három nap, ha hívják valahová.

— És amelyik nap nem keres?

— Akkor azzal vagyunk, amit a népkonyhán, meg azzal a havi öt pengős segéllyel, amit a városi háznál kapunk. Mert özevgyasszony vagyok, tavaly halt meg az uram s ezzel az öt áruval maradtam egyedül.

**Margit, Róza, Laci,
Böske, Nusi**

Egy délután meg is látogattam őket külvárosi lakásukban, amiért havi hat pengő 66 fillért fizetnek. Eleven zsvállyal, vidáman vettek körül a gyerekek, sorra bemutatkoztak: Margit, Róza, Laci, Böske, a legkisebbik pedig, a bölcsőben, Nusi. A legidősebb 9 éves és a második elembe jár az Immakulákhoz, nagyon jól tanul, mutatta is a feladatát, amit épp írni kezdett az asztal sarkán, az estére eltett ételmaradékok mellett; a kishuga azonban nem valami jól halad, Lacival is sok baj van az óvodában, de a kicsi Böske megint jó gyerekek indul.

— Hall Istennek, egészségesegek, — mondja az anyjuk, — egész télen nem volt semmi bajuk.

Pedig hideg volt a tizhely, de hogy is télt fára nekik. A gyerekek azonban türelemmel fel voltak öltözve, a zárdában kaplák mind ruháskáikat, karácsonyra. A kis csecsemő is pályolat pályában jeküdt, azt is szeretetadományban kapta valahol. El is kellene pusztulniok, ha nem kapnának innen is onnan is segélyt.

**Ötvösök gondja nem talált
megértésre**

De még így is talány előttem, hogy tudja Ötvösnek asszony fenntartani magát és gyermekeit. Gondoljuk csak el: öt kicsit gondozni, ellátni, iskolába, óvodába küldeni, összekunyorolni nekik az ételt, a ruhát s közben dolgozni másnak, ha akad aki munkára hívja és a vidámság, a bizakodás, a tisztesség szellemét tartani a családban, mert enélkül mindennek össze kellene omlania. Nagy hős bizony Ötvösnek asszony.

Arra gondoltam annakidején, hogy

a mi környékünkön, a Kommendáns-rét polgári negyedében, amelyhez az Ötvösök kültelke csatlakozik, be kellene szervezni néhány családot, főleg gyermekteleneket, akik segítsenek felkarolni az Ötvös-gyermekeket. Mert ha csak hét háztartás akad, amely hetenként egy fazék főzelék megfőzését vállalja, akkor már kiegészül az a két adag, amit az elárult, szegény család a népkonyhán naponként megkap s jut a kis Margitnak, Rózának meg a többinek reggelire is vacsorára is belőle. De akcióim nem járt si-

kerrel. Eggedül maradtam a nagy fazék főzelék heti gondjával.

Es Ötvösök küszködnek tovább ilyenkor nyáron a zárdában sem terül jólékony asztalka a szegénysorsu iskolás és óvodás gyermekeknek, a kres sem működik, a népkonyhán is mintha vékonyabban főznének, talán az általános élelmiszer-hiányokat szinylük meg ott is és felmerül a pusztla kenyér beszerzésének gondja Istenem, hogy jutnak most kenyérhez az Ötvös-gyerekek és kis társaik?

Ötvös jó ember volt, amíg élt

A napokban késő délután bevverte hozzám az eső a kis Ötvös Margitot, amint a népkonyháról hozta az ebédet és sietve hazafelé tartott. Okos, sápadt kis arca felvidult, hogy nálunk menedéket talál és megpihenhetett.

— Csak most viszed az ebédet? — kérdeztem.

— Mert, — felelte, — nem adták ki addig, amíg a paszulyt másnapra még nem tisztítottuk.

Beszélgeltünk. Es elámultam, mennyire ismeri a kilencéves leányka a család minden gondját, tervét, panaszát.

— Mi volt az édesapád?

— Favágó... Mán egy éve, hogy meghalt. Gyomorrákban. Urnapján hozták haza és péntek délután három órákor vége volt.

— És elég jól keresett szegény?

— Jó ember volt, — felelte öregek-

komolyan a gyermek. — Nem járt kocsmába sohasem. Mindig hazahozta, amit keresett. Es nem bánta, ha nem vittünk neki ebédet. S olyankor csak négy lelt költött magára: két leiert vett kenyeret, kettőért kolbászt... Es a pénzt perselyben gyűjtötte meg édesanyjának s nekünk cipőre.

Mindent tud a kis Ötvös Margit. Azt is tudja, hogy édesanyjának most nem kell lakbért fizetni, mert a háziasszony hat hozzártatózójának sirját gondozza érte a temetőben. Azt is tudja, hogy tizenegy család lakik abban a házban, amelyben ők is meghúzódnak, csupa nagyon szegény emberek, akik rendszeresen kíségitik egymást élelmiszerrel, fával, néha pénzzel is. A cigány muzsikuss fahulladékot muzsikált össze a napokban egy asztalosnál, abból mindenki nek jutott a házban s maga Ötvösnek

Marialakv Tibor kisriportia:

„Istenem, de jól esik magyar szót hallani“

— Találkoztam egy menekült aradi magyarral —

Óssi-telep, július hó.

Jóestét kívánok! Sziveskedjék megmondani, itt a villamosmegálló!

Kíváncsian viszonzoltam a köszönetét s igyekeztem a borus esti sötétségben megállapítani, hogy ki lehet az, aki Váradon nem tudja, hogy hol van az Óssi-telepi villamosmegálló?

— Eppen jó helyen állunk, kéremszépen — felelt az ismeretlennek. — Szerencsénk van — tettem hozzá — mert éppen ott jön az utolsó villamos...

Amint a sötétben közelebb kerülünk egymáshoz s jobban szemügyre vettem a jólöltözött, de kissé gyűrött ruhás fiatalembert, kíváncsiságom még csak jobban növekedett...

— Talán idegen Nagyváradon? — kérdeztem óvatosan.

— Igen kérem, idegen vagyok... annyira idegen, hogy éppen ez előtt egy pár perccel érkeztem ide az Óssi-állomásra Romániából... Aradról.

Megérkezett a villamos s amíg a sárga kocsi a város felé vágatott, néhány szóban elmesélte, hogyan került ide, az Óssi-állomásra...

— Egyszerű volt az egész. Aradon fölkapaszkodtam az egyik alkalmi vonatra, amelyikről tudtam, hogy

Magyarország felé jön. A határon meg sem álltunk, sürgős volt a vonatunknak az útja. Majd aztán a magyar vasutasoktól tudtam meg, hogy itt Óssiben le kell szállnom, mert a szerelvény nem megy be a nagyállomásra... Bocsánat, — szakította félbe — nem volna szives néhány fillérrel kíségiteni, hogy a villamosjegyet kifizethessem, nálam csak le van... s az sem sok...

A Teleki-utca végétől aztán gyalog folytattuk útunkat. Elkísértem váradí rokona lakásáig... Sokat beszélt Aradnak, a magyar városnak nehéz sorsáról. A magyar fiúk munkatáborokban dolgoznak... Kisebbségit nem visznek a frontra... Őt is negyedszer hívták már be... Behívójával már nem az ezredénél, hanem a váradí rendőrségen jelentkezik... Kenyér nincs... Hatvan deka málés keverék 11 leibe kerül. Vásárolni, élelmiszert szerezni alig lehet, oly nagy a drágaság...

... Vidáman beszélgető társaság haladt el mellettünk...

... Istenem! — sóhajtott fel a menekült fiatalember — de jól esik magyar szót hallani... Aradon nem szabad magyarul beszélni...

... Lopva rátekintettem: forró könnyecsképet törölt le szeméről... Szegény aradiak...

is játszott a társadalomgondozó szerepét: maradt néhány fő káposztája, azt elosztogatta azok között, akiknek aznap nem volt mit enniük...

Ha a szegények tudnának juttatni a szivükből a gazdagoknak...

Es azt is tudja a kis Ötvös Margit, hogyan akar az édesanyjuk embert nevelni belőlük. Eltervezték, hogy Laci iparosnak készül, Róza talán szolgálni megy s ő, Margit varrodába fog járni, ha továbbra is jól tanul és az Isten is megsegíti.

Egyelőre azonban négyest kapott az iskolában kézimunkából, mert sohasem volt pénze, hogy hozzávalói vehetett volna.

Valamit mégis tenni kellene a szegény, árva Ötvös gyermekekért

(*)

A kolozsvári ügyvédi kamara elnökévé dr. Sillay Istvánt választották meg

Kolozsvárról jelentik:

Csütörtökön délelőtt tartotta meg alakuló gyűlését a Kolozsvári Ügyvédi Kamara Dr. Mikó Imre törvénytudományi elnök a Tábla dísztermében összegyűlt ügyvédek előtt ismertette a Kamara megalakítására vonatkozó miniszteri leiratot, majd üdvözölte a hatóságok, köztük a megye, város és az igazságügyi intézmények, valamint a társüggyvédi kamarák kiküldöttét. Aztán felolvasta a Kamarába felvett bányfnyunyadi, besztercei, bethleni, csákgigierbői, dési, hidalmási, kolozsvári, magyarláposi, nagyilondi, naszói, óradnai és szamosújvári ügyvédek névsorát, akik sorjában nyújtották be az igazságügyminisztertől kapott és a felvételt igazoló leiratot. A választások során elnökké csaknem egyhangú szavazattal dr. Sillay Istvánt választották meg. Elnökkhelyettes dr. Péterly Jenő, titkár dr. Keresztes Zsigmond, ügyész dr. György Barna, pénztáros dr. Sinkó István, ellenőr dr. Dániel Elemér, választmányi tagok dr. Bernád Á., dr. Erszényes Sámuel, dr. Gherman Traian, dr. Fazakas János, dr. Lukácsy József, dr. Nagy László, dr. Vargha Lajos és dr. Verzár Ferenc kolozsvári, dr. Konnerth Artur és dr. Mihailas Mihály besztercei, továbbá dr. Nagy Jakab és dr. Welther Károly dési ügyvédek, valamennyien tulnyomó nagy szavazattal. Hasonlóképpen fölünyes szavazattal lettek választmányi pöttagok dr. Bulbuk Ernő és dr. János Cáspar Kolozsvárról, dr. Berger G. Albert Besztercéről és dr. Mezei János Désről.

Ezután megválasztották az egyes bizottságok tagjait is.

Dr. Sillay elnök rövid beszédben köszönte meg a bizalmat és hangoztatta, hogy mindig az ügyvédi rend érdekeiért fog küzdeni. Javasolta, hogy a közgyűlés küldjön hódoló táviratot Horthy Miklós Kormányzónak és üdvözlő táviratot dr. Radocsay László igazságügyminiszternek. Hangoztatta, hogy a magyar ügyvédségnek Nagymagyarország jövőjeért kell harcolni.

A nagyváradí ügyvédi kamara nevében dr. Czegléd Miklós köszöntötte a kolozsvári kamarát.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok-at.

JAPÁN A SZINRE LÉP...

Irta: CSISZÁR BÉLA

A Japán birodalom eddig sem volt elhanyagolható tényező a világpolitikában, szerepe és jelentősége azonban most különösképpen nagy és még egyre növekszik. Amióta Németország hadbakerült Angliával és legutóbb a Szovjetunióval is. Allásfoglalása nemcsak a világtengereken kialakult helyzet szempontjából látszik rendkívül fontosnak, hanem Európa szemközéből is, amióta Japán csatlakozott a Berlin-Róma-tengelyhez és így európai feladatokat is vállalt. Epen ezért figyelik most már napok óta olyan feszült figyelemmel a tokiói kormányválságot Európaszerte. Epen olyan feszülten, mint Washingtonban és Londonban.

1

Amikor kitört a német-szovjet háború, sok szem szegeződött Japánra, amelynek külügyminisztere, Maucuka, — Európában járva, újtáról hazatérőben egy semlegeségi szerződést vitt magával Tokióba Moszkvából. Mindenki tudta, hogy Japán annakidején évtizedeken át a Szovjetunióval volt olyan feszült, elmérgesedett viszonyban, mint ma az Egyesült Államokkal; sőt már a cári Oroszország igyekezett gátolni Japán térfoglalását és ezért Japánnak súlyos, de végül is győzelemmel végződő háborút kellett vívnia az orosz óriással. A huszas évek elején Mandzsuria, Külsőmongolia csak úgy kerülhetett Japán birtokába, hogy a vörös Oroszország még gyenge lábón állt s nem mert ellenszegülni a japán hódításoknak. Ezért kezdte el annakidején Japán a kínai háborút is, mert azt remélte, hogy a Szovjetunió nem avatkozik a harcokba. Ez így is történt, de Moszkva bőséges hadianyaggal látta el Csangkaiseket, hogy megnehezítse Japán térfoglalását, sőt nagyobb kölcsönrel is segítette, különösen az első években. Amikor azonban az Egyesült Államok személyesen újabb ellenfél jelentkezett Japán határán, újabb ellenfél, amely minden eddiginél veszélyesebbnek és könyörtelenebbnek látszott, Tokio ügyes taktika alkalmazásával mind korrektebbé téve a Szovjetunióval való viszonyát, igyekezett békét létrehozni a kevésbé veszélyes vonalon, a sokkal veszélyesebb USA miatt.

2

A Szovjettel való békekötés mellett szólt az is, hogy Kína nagy feladatnak bizonyult Japán számára, különösen, amikor az Egyesült Államok vették ott át a Szovjet szerepét és hadianyaggal, dollárral bőségesen ellátták kínai védeuciket Japán fokról-fokra kiszorult az amerikai piacról s már nemcsak áruik nem helyezhette el ott, hanem az életfontosságú nyersanyagokat sem kaphatta meg többé. Ezért került előtérbe — különösen, amikor Angliára mind nagyobb csapásokat mért Németország és Hollandiát is leverte — az az elgondolás, hogy Japánnak meg kell szereznie Holland-Indiát az az oldalra, fel kell szánolnia a kínai akciót, gyors sikereket és főként gazdag nyersanyaglelőhelyeket inkább talál Holland-Indiá-

ban, mint Kinában. A gyorsaságon volt főként a szó, hiszen az Egyesült Államok még nincsenek készen és különben is a német-amerikai feszültség tartja őket lekötve, Anglia pedig eléggé „akcióképtelen” a Távkeleten.

3

Előfeltétele volt a sikeres akciónak Japán hátának biztosítása: a legfontosabb ebből a szempontból a háromesegyezmény létrejötte volt, amely sakkbantartja egyideig az USA-t, ugyanakkor Szovjetországot is meg gondolásra készítette. A másik fontos egyezmény a japán-szovjet semlegeségi szerződés volt. Ez azonban abban a születési hibában szenvedett, hogy Németország és a Szovjet tartós békéjén alapult. Mikor kitört keleten a háború, a szerződés létalapja meggingott s az erre alapozott politika is. Konoye herceg, miniszterelnök annakidején azzal az elgondolással alapította meg kormá-

nyát — pontosan egy éve. — hogy Japán várakozó álláspontra helyezkedik s nyugodtan bevárja az Egyesült Államok provokálását, előbb nem támad. Felszámolja a kínai háborút még pedig olyan módon, hogy a jelenleg megszállt területeket a japánbarát Vancsingvej kormányzás alá helyezik és elkezdik a békés pacifikálás munkáját. Ugyanakkor pedig óvatosan tovább folytatják Holland-Indiában a békés behatolás munkáját.

Igen ám, csak hogy az Egyesült Államok egyre kihívóbb politikát folytattak és a Távkeleten egyre nagyobb erősítéseket összpontosítottak, egyre jobban támogatták Csangkaiseket, egyre nyilvánvalóbb lett, hogy Japán körülkerítésén fáradoznak. Holland-India is egyre mervebben utasította el a japánok gazdasági természetű kívánságait. Azután kitört a német—oros háború és a gyűrű — ama szövetség révén amelyet Moszkva és Anglia kötött s amelynek csendestársa maga Was-

BUZAKERESZTEK KÖZT

Krisztus kőkeresztje áll a mezőn, göröngyös útszélen. Tegnapelőtt még finom hullámvonalakban verődött lábaihoz a kalászkok hódolata, ma reggelre búzakeresztek állják körül a kőkeresztet, amolyan alázatos, meghajlott hátú keresztiek, amilyenek József tizenegy testvérének kévéi voltak.

Elnézek, messze, végig a nagy határon nagy kőkeresztek, lerokadt búzakeresztek. Micsoda hekatomba! Lám, ezt intonálta be Péter-Pál estében másfélmillió kivert acél-kasza hangzuhataga.

Állok, állok és nézdegek. Köröskörül még mindig suhintás, roppanás zaja, majd növekvő csend, fogyó erő a karokban. Nem is csodálsz, hiszen nap és föld egyaránt szívja s a földre levert pipacszirmok is földbe száradt véres verítékcseppek-ről beszélnek.

Mit keresek én itt sápadt idegen? Most veszem észre, ösztönösen is a kereszt árnyékába húzódok, mert nem állom a tüzet, amelyben ők fürdenek.

En tulajdonképpen szökve jöttem hazulról, mert egy nagy visszaérzést szeretnék megkomponálni. Persze csak itt az árnyékban és nem a napon. Tulajdonképpen magam is érzem, hogy oda kellene mennem közejük, mint Szent Ferenc szokta tenni, de úgys tudom, nem értenek meg, mert nekem nincs karizmám, hogy egyűrjek bennük mindent, amivel engem dologtalanul fogadnának maguk közé.

Szeretném nekik elmondani, hogy nagyon szeretem őket, szeretem ezt a magyar föld népét, úgy, ahogy régen is szerettem.

Szeretem, mert köztük van az én sokdolgú, hajlotthátú öreg édesapám. Valahol ő is hordja a keresztet, de úgy tudom, ő állandóan kettőt cipel, mert az egyik a vállához van növe. Szeretem a fajtámat s ez nekem,

közülük kiszármozottnak olyan fel-szabadító visszaérzés s legyen neki még több: nemcsak szeretem, de büszke is vagyok rá. Szeretem, mert nemzeti életünk új, belső átértékelésében ma történelmi patina a paraszti származás. Ma nagyon becsések ők, mert tudjuk, hogy a történelem a tömegekbe születik bele, a falu népébe, vagy pedig bennük vilik halálos legendává. Nem hordok plebejus-göggöt, mert az csúnya és igaz-

ságtalan, de azért csak azt ismétlem: büszke vagyok.

Szeretem a föld népét, mert bennük duzzad a vér-Niagara s hordozza fajtám egészséges életét. Ők szolgáltatják a vért, az idegeket, ők szállítják a városoknak, hajókötél kiadásában, O, a város, az nagy Moloch! Elpusztítja a lányok tisztaságát, a férfiak erejét, a vért, az idegeket, de az ő vérük bibora szép volt és illata tiszta.

Szeretem a föld népét, mert ők képviselik egyedül a magyar misztériumot. Ezen a turáni földön nem terem dűsan a metafizika, a disznóterek, a materiális góg hazája ez. De az ő életük elvonulásaiban, apró kis titkaiban, népszokásuk misztériumaiban ott lakik az Isten. Elejük valóban theocentrikus. Csak egy kis mozdulattal tesznek keresztvetés és már megidézték Őt. Leikük olyan gyakorlott gesztussal borítja magára az áhitatot, mint én a köpenyemet, ha fúj a szél. Szeretem őket és tanulok tőlük...

Szeretem őket, mikor a Miatyánkot imádkozom és összetett kézzel állok a fehér kenyér előtt. Ők terítik föl nekem az asztalt s ezért cserebe sokszor csak a nyomorúság marad nekik.

Van azonban mindennap egy perc, amikor legjobban szíven üt, ha rájuk gondolok: mikor az oltáron misézem és Urfelmutatáskor magasba emelem a hófehér kenyeret. Hiszen ezt is ők terítik föl.

Verítékekkel felajált kenyér és szemmise áldozat: micsoda titokzatos szimbólumok, misztériumok ezek egymásban, egymásért!

Ki merné mondani azt, hogy az én népem, a föld népe, nem az Isten népe?

Ha valaki ezt az intellektusán hidegen mérti le s nem érzi meghatva magát, menjen ki egyszer a búzakeresztek közé, útszéli kőkereszt alá.

KENYÉR

Friss búzakenyér, berna rozskenyér, azért dagasztott Isten tenyere, ha húsból, halból nincs mindenkinek, minden embernek legyen — kenyere.

Kenyer a mult, a századok pora.

kenyér: történet, álom, hit, rego.

kenyér a jelenlét mosolya,

kenyér: a jövő friss lehelle.

Kenyer az izom, szív, tüdő, ideg,

kenyér az agy, a gerinc és a törzs,

kenyér a hit, az eszme, gondolat,

kenyér a lélek s méhben a gyümölcs.

Kenyere van, ha munkám van nekem,

kenyerestársam, akit szeretek.

nem vagyok koldus, ha este felé

egy kis darabka kenyért szelhetek.

Fekete kenyér volt sorsunk soká,

mert fekete az idegen kenyér,

a magyar kenyér, bármilyen legyen,

a magyar kenyér drága és tehér!

Kenyer, kenyérke, drága búzaszem,

lehetsz akár mily száraz kis falat:

jövöt jelentesz, boldog életet

meleg erdőlyi csillagok alatt.

HUZELLA ODÓN

KISS ISTVAN

Szóda víz
olcsón bármikor
higiénikusan otthon
készíthető.

Palackok és szénavepatronok kaphatók és cserélhetőek

TÖRÖK

vas-, festék- és háztartási cikkek kereskedésében.

Rákóczi-ut 2. — Bazár épület.

1660 JULIUS 14—AUGUSZTUS 30.

VÁRAD OSTROMA

— GRÓF BETHLEN JÁNOS EGYKORU LEIRÁSA —

— Befejező közlemény —

Várad vára megadására vonatkozólag a védők ezeket a feltételeket szabták:

I. Várad várán s az őrsége körül fogva hozzátartozó birtokokon kívül más várkastély, város, major, vagy birtok ne vétsék el az erdélyiekét.

II. Mindazok, akik Várad várának és városának lakosai közül akár mostantól fogva akarnak feleségükkkel és gyermekeikkel visszatérni, bírassák szabadon jószágait, házaikat, birtokaikat, birtokrészeit s egyéb javukat s élhessenek szabadon az erdélyi törvények szerint.

III. Maradhassanak még három vagy négy napig, amíg a kivonulásra felkészülnek, ha ez az idő eltelt, Ali basa köteles legyen elegendő szekeret rendelkezésükre bocsátani, hogy magukkal vigyék, amit csak akarnak. Amikor illendőképpen felfegyverkezve, egész családjukkal kivonulnak, semmiképp se gyalázzák, avagy fosztogassák őket; hogy ezt minél könnyebben megtehessek, távolítsák el a janicsárokat, akik körülveszik a várat s megfelelő kísérettel engedjék őket odamenni, ahova éppen akarnak.

IV. A váradi káptalannál letett okiratok és kincsek adassanak vissza az erdélyi fejedelemségnek.

V. Adassék vissza a nyomda s az ott levő könyvek.

VI. Mindazok, akiket Rákóczi fejedelem bebörtönzött azért, mert a török portának behódoltak, továbbá azok, akik Szejdi fővezérhez pártoltak s neki hűséggel szolgáltak, javukat ugyan ne tarthassák meg, de adófizetése nélkül élhessenek a török császárnak abban a tartományában, amelyikben éppen akarnak.

VII. Mivelhogy általuk jutott a vár s véghetetlen hatalmu császár birtokába Ali basa rendelje el, hogy Erdély fejedelme semmiféle karpótlásra őket ne kötelezze.

VIII. Minek utánna Jenő, Karánsebes, Lugos, Várad várakat elszakították Erdélyországtól, s az egész országot feldúlták és siralmas állapotba juttatták úgy, hogy alig maradt belőle valami, Ali basának kötelessége legyen kozbenjárni a véghetetlen hatalmu császárnál, hogy kisebb összeget rojjanak az országra, s az évi adót mérsékeljék.

Ami pedig mindezek betartását illeti, a már említett nagyfényességű Ali basa, a többi fővezérek, agak, bégek s az összes főtisztek küldjenek a várba sajátkezüikkel írott s esküt tartalmazó levele.

ALI BASA VALASZA A FELTÉTELEKRE

Amikor Ali basa a vár védői részéről hozzájuttatott feltételeket látta, ezt írta nekik vissza: „Jóváhagyjuk és helyeseljük minden követeléseket;

Figyelem! Figyelem!

Ha szombaton és vasárnap jól akar szórakozni, jöjjön el a

Jámbor

tánciskolába (Bazár-épület).
Jó zene és kitűnő hangulat.

maradjatok meg minden javatok háborítatlan birtokában, de óvakodjatok attól, hogy valami csalafintaság legyen eljárásotokban. Kétszáz szekeret fogok rendelkezésetekre bocsátani, kíséretben nem lesz hiány, holnap ki kell vonulnotok a várból. Ki fogok rendelni egy janicsár agát egy csapat katonával, hogy fedezze kivonulásotokat. Menjetelek békességben oda, ahova akartok. S pecsétet ütött rá.

Még hozzáfűzte a következőket: „Kapitányok, Tisztek, Nemesek s Ti többi váradi lakosok, összesen és egyenkint! Megértettük követeléseiteket, jóváhagyjuk összes feltételeiteket; mivelhogy a végtelen hatalmu császárnál kerestetek menedéket, legyen minden úgy, ahogy akarjátok; ki kell vonulnotok a várból; bármerre akartok menni, biztonságban tehetitek meg az utat, basákat és bégeket fogok mellé-

tek kirendelni. Aki azonban közületek helyben akar maradni, annak tüstént visszaadom házait, kertjeit, szőlőit, szántföldjeit; ha a távollevők vissza akarnak térni, azoknak se legyen semmi bántódásuk.

Az iskola maradjon tinektek, mindazzal, ami hozzátartozik. A nyomda a felszereléssel legyen a titek. Igérem, hogy ezután is kész leszek eszedzni a véghetetlen hatalmas császárnál a ti érdeketekben s ti meg fogjátok kapni, amit kértek.

Esküszöm a mindenható Istenre, a mi szentséges szent profétánkra, Mahometre, a véghetetlen hatalmu császár áldott fejére, hogy mind ezt megfogjuk tartani. Minek emlékeztetére kiadtuk ezt a saját kezünkkel írott s pecsétünkkel ellátott levelet. Kelt az 1660-ik évben, augusztus 30-án, Várad alatt ütött táborunkban.”

A várórség elvonulása

Ugyanazon a napon kivonult a várból az annyiszor emlegetett váradi őrsereg maradéka; asszonyokat és gyermekeket nem számítva, körülbelül háromszázan valának. Szejdi Amhet basa kísérte őket s így jutottak el Debrecenbe. A törökök nem győztek álmélkodni, amikor látták, hogy ez a maroknyi csapat állott nekik ellen olyan hosszú ideig és egyre kérdeztették, vajjon a többiek nem kerestek-e futásban menedéket?

Lehet, hogy gondatlanság, lehet, hogy a magunk és mások torzalkodása miatt így esett el a váradi hírszevezes erősség, amit a magyarok nem győznek eléggé siratni. Amíg az ostrom tartott, őfelsége hadseregének élén Magyarország nádora és Zuza tá-

bornok Rakamaz városa mellett várták az ostrom végét, de segíteni nem jöttek.

Ha meggondolja, hogy még ma is miképpen tartják be az egyezéseket, az olvasó tisztában lesz azzal, hogy Ali basa épp oly könnyen vette semmibe a megadási feltételeket, mint amilyen könnyen jóváhagyta őket; mindössze szabad utat adott az elvonulóknak. Azt azonban nyíltan bevallják, hogy négy török főember és tizezer török közlegény esett el Várad egész ostroma alatt. *)

*) Az eredeti szöveg a Rerum Transsylvaniaeorum III. könyvében található a 4—8. fejezetekben.

A kenyér

A rabság huszonkét esztendeje alatt be sokan és de sokszor sóhajtották: „Istenem, csak még egyszer ehétnék magyar kenyert! Nem bánám, ha málé lenne is, csak magyar kenyér lenne a neve!”

Még egy éve sincs, hogy a magyar honvéd elhozta a magyar kenyert.

A ropogós héj alatt most nem hófehér a béle és nem is foszlós, mint hajdan, hanem fekete és súlyos mint a gond. Nem is dúskálhatunk benne: kisebb lett a karéj, hogy mindenkinek jusson. De ha fekete is, ha nehéz is és ha nincs is olyan drága jó íze, mint a réginek — magyar kenyér!

És lám, máris feledésbe ment a sok sóhaj, vágy, fogadkozás. Ugyanazok az ajkak ma a panasztól hangoznak. Ócsárolják a várvavárt magyar kenyert: hol fekete, hol málés, — hol nyúlós, hol száraz — nem bírja a gyomruk. — sorba kell állni érte.

S a sok panasz, a sok háborgó indulat között nemcsak az elmúlt huszonkét évről feledkeznek meg, hanem a máró is. Hogy vajudik a világ, az ujjászületés lázában vonaglig Európa, kiteljesülés, a felemelkedés

útját járja nemzetünk, hogy körülötünk zúg a vihar, gránátok süvítnek, repülőbombák döntenek romba békés városokat, virágos tanyákat, gyűjtőlapok borítanak lángba hullámzó vetéseket és golyószórók, géppuskák tarolják le az életet.

A kenyér mindenütt szűkös és fekete.

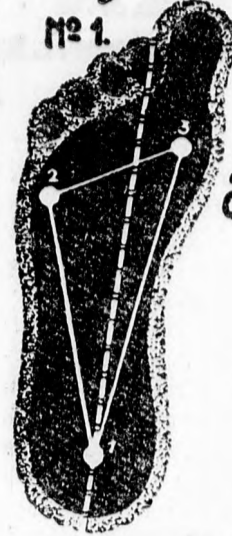
A háború totális, egyforma súlyal nehezedik mindenkire. Mindenki katoná s mindenki meghozza a maga áldozatát vérben, munkában, nélkülözésben a szebb, boldogabb jövőért. A podlói sikságon küzdő honvéd csakúgy, mint a bácskai arató vagy a nagyváradi polgár.

A világháború alatt büszkén viselték az önkéntes áldozat jelét, az aranyért kapott vasgyűrűt, ma a fekete kenyér a polgári áldozatkésztség szimbóluma. Emeljük büszkén, áhítattal az ajkunkhoz s ne üssük arcunk mindennap ócsárló szóval édesanyánkat a magyar hazát!

Ákoslány Eötvös Irén

FÁJNAK ALÁBAI?

Nº 1.

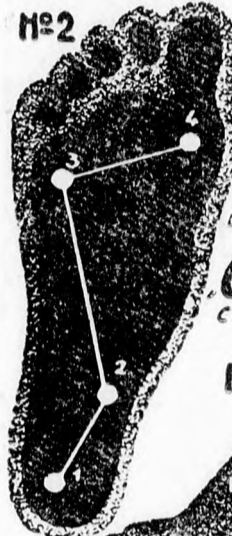

GYORSAN FÁRAD?
VÁSÁROLYON MIELŐBB
„AESCULAP”
CIPŐBETÉTET!

1. ÁBR. AZ EGÉSZSÉGES LÁB
2. ÁBR. A BETEG LÁB
3. ÁBR. AZ „AESCULAP”
CIPŐBETÉTTEL KORRIGÁLT
LÁB

BÁRMINEK INGYEN
LÁBVISSZAGÁT

Nº 2.

AZ
„AESCULAP”
cipőbetét
KAPHATÓ MINDEN JOBB
CIPŐÜZLETBEN
DE FELTÉTELENTUL KAPHATÓ
minden
„Carmen”
CIPŐÜZLETBEN

Nº 3.

Magy szab. sz. 2677.

A Zrinyi iskola költözik a Rendőriskola helyére a Kereskedelmi Csarnok épületébe

— Fontos ügyeket intézett el a Csarnok vezetősége —

A Nagyváradi Kereskedelmi Csarnok miniszteri biztosa és főtűkára folyó hó 14—16-ig fentjártak Budapesten és úgy az intézményt, valamint kereskedőket érintő fontos kérdésekben eredményesen tárgyaltak a különböző minisztériumokban. Sikertült elintéztetni az intézmény nyugdíjas tanárainak az ügyét olyanképpen, hogy ezek nyugdíja megállapítást nyert egyénenként és még e hónapban folyósítják azokat. Ezzel egyidejűleg a Csarnok igen nehéz tehertől szabadul meg és így lehetővé válik, hogy a felszabaduló összeget a román időkben felvett terhek visszafizetésére fordítsák. Az állam a nyugdíjat 1941 januártól kezdődő hatállyal folyósítja, illetve ettől kezdődőleg.

Ugyancsak elintéztést nyert a Csarnokban székülő Rendőriskola ügye is, amely 1941. szeptember végén, amint a belügyminisztérium és vidéki főkapitányságtól kapott válaszból kitűnik, kiüríti az iskola terméit s ezt átadja rendeltetésének. Minden valószínűség szerint a rendőriskola továbbra is megmarad Nagyváradon, de más helyiségbe helyezik el.

Az így felszabadult iskola terméibe valószínűleg a helybeli „Zrinyi Ilona” felsőkereskedelmi leányiskola fog költözni s ugyancsak itt tartják meg majd a kereskedelmi tanonciskola előadásait is. Ebben az irányban a tárgyalások már folyamatban is vannak.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD.
SZILÁGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30.
félre 15, egy óra 2,50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem
adunk vissza

Mikor kell sötétíteni? (MTI) A ma-
gánvilágítás, lakóházak, továbbá a jár-
művek elsötétítését július 19-én 20 óra
30 perckor kell végrehajtani.

Az ORSZÁGZASZLÓ előtt vasárnap,
július 20-án a nagyvárad-i önkéntes
tűzoltók teljesítenek díszőrséget.

POHÁRKOSZONTÓBEN BUCSUZ-
TATTA A MINISZTERELNÖK A TÁ-
VOZÓ NÉMET NAGYKÖVETET. Bu-
dapestről jelenti a MTI: Bárdossy
miniszterelnök és felesége a bud-
apesti német követ és felesége tiszte-
letére dinét adott. A miniszterelnök
pohárköszöntőt mondott, amelyben
szerencsét kívánt Erdmannsdorfi köv-
etnek életpályájára új állomáshoz.
A miniszterelnök poharát a követ és
felesége egészségére emelte. A német
követ megleghangú pohárköszöntőben
mondott köszönetet a jókívánságért.

HÁZASSÁG. Dr. Gerlán Ibolya és
dr. Varga Árpád házasságot kötöttek.
Minden külön értesítés helyett.

EGY EGÉSZ VÁROS LEÉSETT A
CSENDES-OCEÁN PARTJÁN. Bogota-
ból jelenti (NST) Az elmúlt éjszaka
óriási tüzvész pusztított Tado colum-
biai városban, Chaco tartományban, a
Csendes-óceán partján. Az egész város
leégett, csak a templom maradt sér-
tlen. A tüzvész következtében hét-
ezer ember vált hajléktalanná.

AZ ERDÉLYI NŐK ORSZÁGOS
SZÖVETSÉGE HÁROMEZER RUHÁT
OSZT KI AZ ERDÉLYI GYERMEK-
KÖZÖTT. Budapestről jelenti a MOT:
Az Erdélyi Nők Országos Szövetsége
csütörtök délután házi kiállítás keretében
mutatta be az erdélyi gyerme-
kek számára gyűjtött, illetve készített
ruhákat. Körülbelül háromezer kis
ruha kerül szétosztásra.

Vagyont keresett a „zátonyra jutott”
cethal. (MN) Torfstechen mellett
egy oslói munkás észrevette, hogy egy
cethal a Szundba beuszott és a ho-
mosok tsarndon „zátonyra került”.
A munkásnak, akinél ásonkívül semmi
más alkalmatlanság sem volt, kemény
küzdelem árán sikerült a 29 láb hosz-
sú és 7000 kg-ot nyomó hatalmas ál-
latot megölni s a zsákmányt jó pénzen
értékesíteni.

KÖZSZEMLÉN A SZŐLŐ- ÉS
GYÜMÖLCSÖS TULAJDONOSOK
ADÓKIVETÉSI JEGYZÉKE. A
nagyvárad-i Hegyközség hegybírói hi-
vatala közhírré teszi, hogy a szőlő-
és gyümölcsös-tulajdonosok adókive-
tési jegyzéke a hegybírói hivatalban
1941. évi július 21-től augusztus 6-ig
közzemlére van kitéve

**Órája pontos lesz,
ha ékszert, órát
Gyengénél vesz**
Aranyat magas napi áron vesznek
Rákóczi-ut 19.

UJ HELYISEGEKBE KÖLTÖZÖTT
A NAGYVÁRADI ÜGYÉSZSÉG.
Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad-i
királyi ügyészség hivatalai a Széche-
nyi-tér 3. sz. alá költöztek, ahol a
hivatalos órák alatt a közönség ren-
delkezésére állnak az ügyészégi hi-
vatalok.

A meg nem szállt Franciaországban
zsidó bünszövetkezetek garázdálkod-
nak. Vichyből jelentik: A francia ha-
tóságok rendkívül erélyes intézkedé-
sekkel iparkodnak letörni a fekete-pia-
con folyó üzelmeket. A rendőrségnek
tudomására jutott, hogy a délfraancia
tengerpart városaiiban, főleg Nizzában
és környékén, nagyban folyik az arany-,
ékszer- és devizakereskedelem.
A vizsgálat során kiderült, hogy a me-
nekült zsidók valóságos szervezette
fejlesztették ki az arany és a devizák
feketepiacát. Hatvanöt külföldi zsidót
tűstént a Pireneusokban felvő Vernét
gyűjtőtáborba internáltak, míg két-
százötven tőcs üzelmekkel foglalkozó
zsidónak a megye kisebb helyiségei-
ben kényszer-tartózkodási helyet je-
löltek ki (MTI)

SZIGORITJÁK A BENZIN- ÉS
GUMIFOGYASZTÁST OLASZOR-
SZÁGBAN. Rómából jelenti a MTI:
A testületi minisztérium a követke-
ző közleményt adta ki: Tekintettel
arra, hogy egyre nehezebbé válik a
gumi és a benzin beszerzése a kül-
földről és minden rendelkezésre álló
gumira és benzinnre a háderőnek van
feltétlenül szüksége, október 1-től
kezdve azoknak sem szabad több
benzint kiszolgáltatni, akiknek eddi-
gi különleges szempontokra való te-
kintettel joguk volt gépkocsival köz-
lekedni.

BAKCSY étterem

Kapucinus-utca 3.
Szolid polgári árak. Menü
rendszer. Ebéd utcai ki-
hordásra.
Szíves pártfogást kér
Bakcsy Adám
vendéglős.

TÜZIJÁTEK RAKTÁR VOLT A
GELLÉRTHEGYI KIOSZKBAN. KI-
GYULLADT ÉS PORIG-EGETT.
Budapestről jelenti a MOT: Szomb-
ton reggel 8 óra tájban a Gellé-
rthegyi kioszkban, amely az idén üze-
menkivül maradt, tűz keletkezett. A
kioszk pincéjében tűzijáték-raktár
volt. Most asszonyok dolgoztak ott,
amikor néhány rakéta felrobbant. A
robbanás következtében a kioszk
épülete kigyulladt. Három asszony
szénné égett. Kettő életveszélyesen,
többek között sulyosan sérültek
meg. A tűz gyorsan terjedt tovább,
ugyanis a kioszk nagyrésze fából
épült. A mentők és a tűzoltók nagy
készséggel vonultak ki. A kioszk
teljesen leégett. A halálos áldozatok
személyazonosságát még nem tudták
megállapítani.

TÖMEGYÜLÉST RENDEZTEK
A SPANYOL SZAKSZERVEZETEK
Madridból jelentik: (NTL) A munka
napján a spanyol szakszervezetek
hatalmas tömeggyűlést rendeztek,
amelyen résztvett Franco tábornok
és a kormány valamennyi tagja
Franco tábornok megállapította, hogy
a világon több mint nyolcszázmillió
embernek a legszükségesebbre sem
jut. Spanyolországnak hivatást kell
teljesíteni és ebben a munkásnak
éppen úgy részt kell vennie, mint a
a vállalkozónak. (MTI)

„Bafisa” csempekályhák Nagyvárad,
Szilágyi Dezsó-ut. 3. Telefon 17-76. 40-50 % fűtőanyag
megtakarítás. 1-2 év alatt önmagát fizeti vissza.
Szerelés - Atrakas - javítás Hardtmuth rendszer!

UGYVÉDI HIR Krause László ügy-
véd irodáját Kapucinus-utca 2. sz.
alatt megnyitotta.

FELHÍVÁS A CIPÉSZIPAROSOK-
HOZ! A cipésziparosok szakosztálya
felhívja tagjait, hogy a közeljövőben
új tanfolyam kezdődik szakma és
gazdasági programmal. Részvételi díj
1.— pengő jelentkezni lehet a szak-
osztály irodájában a hivatalos óra
alatt. Továbbá felhívjuk tagjaink fi-
gyelmét, hogy az ócskavas hulladék-
jait küldjék be az Ipartestület menhá-
zába, ezzel is menházunk érdekét ki-
vánjuk szolgálni. A szakosztály el-
nöksége.

Hölgyek! Tökéletes dauer
és hajfestés

Rammingernél Bazár-
épület.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY. A
nagyvárad-i római katolikus iskola-
szék pályázatot hirdet lemondás foly-
tán megüresedett két római katolikus
elemi fiúiskolai tanítói állásra. Fize-
tés: helyi járulék, törvényes lakás-
pénz és fizetéskiegészítő államségély.
A két tanítói állás betöltése a vallás-
és közoktatásügyi minisztérium 55.500.
—1941. V. úc. sz. rendelete szerint
történik. Az iskolaszék első sorban
férfitanítót választ. Pályázati hatá-
ridő a hirdetés megjelentésétől számi-
tott 21. nap A kollégium felszerelt és
válaszbélyeggel ellátott kérvények a
római katolikus iskolaszéknek Nagy-
várad, Pázmány Péter-utca 7. sz. alá
küldendő.

A NAGYVÁRADI KERESKEDELMI
CSARNOK KOZLEMÉNYE. A M. Kir.
Mezőgazdasági Vegykísérleti és
Paprikakísérleti Állomás, Vezetőségé-
nek a Nagyvárad-i Kereskedelmi és
Iparkamarához intézett megkeresése
alapján felhívjuk mindazon tagjain-
kat, akiknek még a román impérium
idejéből paprikaórlemény van raktá-
rukban, ezek bejelentése végett szí-
veskedjenek a Kereskedelmi Csarnok
titkári hivatalában folyó hó 23-ig
megjeleni a törvényes következmé-
nyek terhe alatt eszközözendő beje-
lentések megértése végett.

BAKCSI ÉTTEREM
Erdélyi konyhája f. hó 20-án
vasárnap megnyílik

HIRDETMÉNY. Értessítjük a t. Gaz-
daközönséget, hogy a Nagyvárad
Mátyás király-út 8. szám alatti gyár-
telepünkön érett istálló trágya bár-
mely mennyiségben díjmentesen kap-
ható. Aki a trágya iránt igényt tart
szíveskedjék az elszállítás iránt leg-
később folyó évi augusztus hó 1-ig
intézkedni. Magyar Királyi Egyed-
úraskági Szeszgyár.

A vándorcirkusz orszarvujja leszur-
ta az oroszánt. (MN) Egy mexikói
vándorállatsereglet orszarvujja kete-
céből kiszabadulva, a menázsériába
rontott és ott az egyik mit sem sejtő
oroszánt egyszerűen felnyársalta. A
vér szagától megvadult fenevadat csak
a kéznél lévő pisztolyokból leadott va-
lóságos pergőtűzzel lehetett leteríteni.

ENGEDELY NÉLKÜL SZÁLLI-
TOTT LISZTET FOGLALT LE A
RENDŐRSÉG. Nagyvárad. Saját tud.
Pénteken a Liget-utcai rendőrőrszem
arra lett figyelmes, hogy egy táblás-
kocsiról cementes zsákokat raknak le
a zsidó templom elé. Közelebb ment,
majd az egyik zsákhöz lépett és ki-
nyitotta. Kitént, hogy a cementes zsá-
kokban lisztet szállítanak. Igazolás-
ra szólította fel a kocsist, aki dadog-
ni kezdett és a szállítási engedélyt
nem tudta felmutatni. Arra a kér-
désre, hogy hová szállítja a lisztet, a
Rosenthal nevű kocsis, hosszas és za-
varos magyarázkodás után egy Pece-
utcai cukrászt és egy bizonyos Ta-
kácsné nevű egyént nevezett meg. A
kocsis még elmondotta, hogy az öt
zsákban elhelyezett 220 kgr. lisztet
egyelőre a zsidótemplomnál kellett
leraknia és onnan másnap szállítot-
ták volna tovább. A rendőr a lisztet
visszarakatta a kocsira és a kocsissal
együtt bekísérte a kapitányságra, ahol
a lisztet egyelőre lefoglalták és meg-
indították a kihágási eljárást.

**Üngyujtók újra
kaphatók**
TISZAY óránál Rákóczi-ut 6.

HÁROM NAPRA BETILTOTTAK
A KOLOZSVÁRI ESTI LAPOT.
Budapestről jelenti a MTI: A bel-
ügyminiszter a Kolozsvárott megje-
lenő kolozsvári *Esti Lap* című poli-
tikai napilap további megjelenését és
terjesztését 3 nap időre, a Sepsi-
szentgyörgyön megjelenő *Székelly*
Nép című politikai napilap megjele-
nését és terjesztését 2 napra betiltotta.

Meghívó

A Nagyvárad-i Kereskedelmi Csarnok
értesíti tagjait, hogy 1941. aug-
usztus 7-én este fél 7 órakor a testület
székházának nagytermében (B. Mus-
solini-tér 10. sz., 1. em) évi rendes
közgyűlést tart,

melyre összes tagjainkat tisztelettel
meghívjuk és kérjük, hogy a tárgy-
sorozaton szereplő igen fontos kérdé-
srekre tekintettel, teljes számban meg-
jelenjen szíveskedjenek.

Amennyiben a fenti határidőben a
közgyűlés nem volna határozatképes,
úgy a közgyűlést 1941. augusztus
14-én tartjuk meg, tekintet nélkül a
megjelentek számára.

Tárgysorozat:

1. Miniszteri Biztos megnyitója és
jelentése.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztári jelentés a múlt évi mér-
leg bemutatásával és felmentvény
megadása az elmúlt évre.
4. Az 1941. évi költségvetésének
megszavazása.
5. Az alapszabály szerinti vezetőség
megválasztása.
6. Indítványok.

Nagyvárad, 1941. évi július 19.

A Nagyvárad-i Kereskedelmi Csarnok
Miniszteri Biztosa:

Lorvách Árpád s. k.

Főtthkár: Dr. Kalas László s. k.

**Hirdessen
a Magyar Lapokban**

Augusztus 10—24 között nagyobb terjedelemben jelenhetnek meg a lapok

Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: A miniszterelnökség 1941. augusztus 10-étől augusztus 24-éig terjedő időre megengedte, hogy a meghatározott lap oldalterjedelmen felül a vidéken megjelenő politikai napilapok összesen tíz további oldal terjedelemben jelenhessenek meg. Minden más időszak: napnak, augusztus folyamán egy nap teljes oldalterjedelemben lehet megjeleneni. A havonként többször megjelenő lapok kiadói határozzák meg melyik szám jelenhetik meg teljes terjedelemben.

Nagyvárad thj. város adóhivatalától

Arverési hirdetmény

Alulírott városi végrehajtó ezennel közhírré teszem, hogy a köztartozások fejében és a városi raktárba beszállított ingóságokra az 1925. évi 600 D. M. rendelet értelmében a 67—69. §. szakasza alapján az árverést ú. 1941. július 28., II. 1941. augusztus 8-ik napján d. e. 10 órára a városi raktárba Thaly Kálmán-utca 1. szám alatt lévő helyiségben azonnal kifizetendő.

Arverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak akkor fognak eladatni, ha a becsértéknek legalább háromnegyedrészre megígértetik.
2. A második árverésen azonban az ingóságok a becsérték háromnegyedrészén alul is a legtöbbet ígérőnek mindenesetre eladatnak.
3. A vételár készpénzben azonnal fizetendő.

Nagyvárad, 1941. július 18.

Olvashatatlan aláírás,
végrehajtó.

A kiadmány hitelül: Molnár Győző, kiadó.

**Strand mellett villa-
helyek kedvező áron
eladók. Értekezni dr.
Kertész Ferenc ügyvéd-
nél Szaniszló utca 6.**

SPORT

A Püspökladányi MÁV Nagyvárad vasárnapi vendége

A NAC és a Törekvés pihennek, de a város nem marad labdarugó műsor nélkül. A MÁV Testgyakorlók Köre a Püspökladányi MÁV-ot látja vendégül barátságos mérkőzés keretében. A találkozónak visszavágó jellege van, mivel a múlt vasárnap a nagyvárad vasutasok 2:1 arányú vereséget szenvedtek Püspökladányban. A helyi MÁV megerősített, illetve felfrissült csapattal veszi fel a küzdelmet. Egész héten szorgalmasan ké-

szültek Ujlaky Lászlónak a bukaresti Rapid volt edzőjének vezetésével.

Az érdekesnek ígérkező mérkőzést délután 6 órai kezdettel tartják meg az erzsébetligeti pályán.

Előzőleg a Kolping-Egyetértés az Elektromos csapatával mérkőzik.

Dél előtt 11 órai ikezdettel a Rhédey-kerti pályán a Bocskai—Törekvés II. kerületi bajnoki találkozó kerül sorra.

Nagy feladat vár a Törekvésre az NB II-ben

Miért nem kapott helyet az Elektromos a III. osztályban sem?

Tegnap számunkban megírtuk, hogy az MLSZ elnöksége meghozta döntését az NB II. és az NB III. jövőévi beosztására. Az NB II. háromcsoportos az NB III. pedig hatszoros lesz.

Az NB II. csoportjának elnevezése: Rákóczi csoport, Mátyás csoport és Zrínyi csoport.

A Mátyás csoport a legerősebb. Ide került a Törekvés. A csoport legerősebbjei az első osztályból kiesett Törekvés, a Debreceni VSC és a Nagybányai SE. A 14-es mezőny a következő:

Törekvés (Budapest), Dunakeszi Magyarság, Zuglói Danubia SE, Debreceni VSC, Postás SE, Goldberger SE, Nagybányai SE, Nyiregyházi TVE, Kolozsvári MÁV, Kolozsvári EAC, Bástya (Kolozsvár), Marosvásárhelyi SE, Szatmárnémeti SE, Törekvés (Nagyvárad).

Az NB III. osztály alföldi csoportjában két délvidéki együttes a Szabadkai Bástya és az Ujvidéki Vasutas kapott helyet. A keleti visszatért részről egyedül a Máramaroszi SE-t osztották be a Felvidéki csoportba. A székelyföldi csoportok részére a Hargita csoportot állították fel 10 résztvevővel.

A beosztás átnézésénél jogosan vetődhet fel az a kérdés, hogy miért feledkeztek meg a nagyvárad kerületi bajnokság győzteséről az Elektromosról amikor Kolozsvárról három együttest vettek fel az NB II-be.

De, ha már nem szorítottak helyet az Elektromosnak a második osztályban (pedig van olyan jó együttes mint a kolozsvári MÁV és még egy pár résztvevő), akkor miért nem osztották be legalább a harmadik osztályba.

Reméljük, ezt a hibát a szövetség valahogy javítani fogja a július 26-i nevezési zártilag.

Minden NB együttes a kerületi bajnokságban is köteles csapatot indítani

A becsztások meglepetése egyébként az hogy az elnökség az összes tartalék csapatokat kivette az NB III.-ból. Kimondották ugyanis, hogy az összes NB-ban szereplő egyesületek a kerületi bajnokságban is tartoznak csapatot indítani és ha a kerületi csapat visszalép a bajnokságtól, akkor az egyesületet az NB-ból is törlik. Valamennyi NB csapat köteles ezenkívül a kerületi ifjusági bajnok-

ságban is csapatot indítani.

Ezáltal a szövetség a kerületi bajnokságot akarta hathatósabban támogatni és az utánpótlás nevelését tette kötelező erejűvé.

Atlétikai verseny az erzsébetligeti pályán

Vasárnap reggel 8 órai kezdettel klubközi atlétikai versenyt rendeznek az erzsébetligeti pálya új salakján. Belépődíj nincs.

Krupka és Koppány az UTE versenyén

A Esta-sum versenyzője Krupka Károly és Koppány Rezső ma Budapestre utaznak, ahol részt vesznek az Ute atlétikai versenyén. Krupka 110 méteres gátfutásban, 400 méteres gátfutásban és gerelyvetésben, Koppány 400 méteres gát- és 400 méteres síkfutásban indul el.

Rövid sporthírek

Nagyvárad: A Törekvés vasárnap délelőtt 11 órakor választmányi ülést tart a Mátyás étterem külön termében.

Kolozsvár: Molnár Ignác, az MLSZ hivatalos edzője és Vada Iván a M. A. SZ. edzője a város labdarugóinak, illetve atlétáival foglalkozik néhány napig.

Nagyvárad: A játékvezetőtestület helyi csoportja új tanfolyamot rendez. Jelentkezni lehet Gleiber Lajosnál a NAC-otthon helyiségében.

Budapest: A Törekvés kiváló csatára Zörgő az Ujpestbe, a Fradi Kissje pedig a Gammába gravitál.

Nagybánya: Az NSE leszerződött a sepsiszentgyörgyi Textiltől Székelyt és a Marosvásárhelyi SE-től Medvét.

Budapest: A pécsi DVAC és a budapesti MÁVAG találkoznak, melyen az NB II. 15. helyért folynak

Nyári napfény — nyári virágok

Belvárosi mozgóban

A hölgy egy kisé bogarasA legszemélyesebb magyar vigiáték
Tolnay Klári, Mály G., Ráday, I.,
Gózon Gy.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1.

CAFE MOSZKVAAktuális orosz tárgyú magyar film.
Tőkés Anna, Csontos Gyula, Somogyi Nusi,
Kiss Ferenc.

Week-End.

Színes pótkép.

Apolló filmszínházban

I. Stan és Pan: **A muzsák kedvence**
II. Zeller örökség operettje:**A madarász**Előadások kezdete: 1/2 3, 3/4 5, 7 és 1/4 10
órákor.**Igy él a szovjet polgár a haldokló
vörös uralom alatt****Termékeny vidékeken is gyakori az éhhalál**

Dr Herbert Kraus az elmúlt télen hosszabb időt töltött a Szovjetunió területén és feljegyzései élénk fényt vetnek azokra a viszonyokra, amelyek között az átlagos szovjetpolgár életét tengeti.

Amint leírja, az életfeltételek és sorsok a Szovjetunióban éppen olyan sokoldalúak, mint az ország természete. Vannak emberek, akik majdnem olyan jól élnek, mint egy tanulatlan segédmunkás a Balkánon és vannak olyanok, akik boldogok lennének, ha mindennap krumplihezhoz, vagy valami hasonlóhoz jutnának, hogy éhségüket csillapítsák. Vannak a Jeges-tenger partjain nomádok, akik halászzal és szarvastenyészéssel egészen elviselhető lételepet biztosítanak maguknak és vannak munkások és parasztok, akik a kolchozok legtermékenyebb vidékein is éhenhalnak.

Egységes képet tehát nem lehet a szovjet lakosság sorsáról megrajzolni, egy azonban kétségtelen: mindenkinek rosszabbul megy, mint a cári uralom idején, annak ellenére, hogy a szociális viszonyok akkor sem voltak éppen kifogástalanok. A lakosság kilencven százalékára érvényes ez a megállapítás és a fennmaradó tíz százalék a katonák (ameddig szolgálattal vannak), a GPU a rendőrség, valamint az a hartyavékonyságu felső réteg, amely néhány boldog pártfunkcionáriusból és néhány színészből áll, akik közül egyesek mamutjövdelemmel is rendelkeznek.

A szovjetrendszer teljesen visszás állapotokat teremtett a felmerülő szükségletek és a javak elosztása között is. A szabadkereskedelem teljes kiirtása, ami a természetes elosztás megszűnését is jelentette oda vezetett, hogy a szükségletek és azok kielégítése egészen különböző utakon halad. A falusi parasztnak gyakran van rádiókészüléke, nincs azonban gyufája, hogy tüzet gyújthasson. A férfiak kapnak borotvát, hogy az idejét multnak kimondott orosz szakállt levághassák, egy jó nadrághoz azonban nem juthatnak hozzá. Elsőrangú technikai könyvek jelentek meg olyan óriási példányszámokban amilyent Európában el sem tudnak képzelni. Ahhoz azonban, hogy a vasut elomlott, villanyvezetéket kijavítsák, nem lehet tanult kispaprost találni.

Valamennyi szociális probléma között azonban a legszomorubb fejezet — s ez különösen Moszkvára vonatkozik — a lakáskérdés. Hivatalosan minden szovjetpolgár számára nyolc négyzetméternyi lakóterület van előirányozva, tehát egy normális nagyságu szobának egyharmada. A valóságban azonban

minden szobában legalább két család lakik s erről mindenki, aki Moszkvában jár, saját szemével is meggyőződhetik.

ha az esti órákban akár a központ valamelyik mellékutcáján sétál vé-

gig és betekint az ablakokon. Egy-más hegyén-hátán állnak az ágyak, vagy fekszenek a matracok. Moszkva túlzásultsága egyébként jellegzetesen szovjetprobléma és ennek a túlzásultságnak oka a faluról való városba menekülés. — Moszkvának 1914-ben még csak másfélmillió lakosa volt, míg ma ez a szám meghaladja a négy és félmilliót. Az újonnan épülő házaknak pedig csak csekély része szolgál lakásul, a legtöbb irodaház és a bürokrácia még a meglévő lakáskészletet is csökkentette.

Ahol még a nyakkendő is ritkaság

Az alacsony életszínvonalról azonban még a lakásnál is jobban tanuskozik a ruházatkódás. Még csak röviddel ezelőtt is állandó kép volt a külföldiek megszállására szolgáló szállodák körül ácsorgó nagy tömegek amelyek mind arra vártak, hogy esetleg egy külföldi vendég eladja elhasznált ruháját. Akkoriiban egy öltözet ruha 1000 rubelbe került, ma 600—800 rubel. Európai formájú fejedőt azonban csak a legujjabbban lehet elvételre találni, harminc rubeltől felfelé. A nyakkendő még ma is ritkaság és ha egy-egy fiatalember megneveli magának ezt a nagy luxust, megkötni nem tudja úgyhogy a rendszeren megkötött nyakkendőről még most is felismerhetjük a külföldit.

Semmiel sem jobb a helyzet az élelmiszerellátás terén. Moszkva a

vidékkel szemben kivételezésnek örvendő ezen a téren is, mert itt legalább mindent meg lehet vásárolni. Az igaz, hogy olyan áron, ami messze túlhaladja azt, amit az átlagos szovjetpolgár kiadhat. Amit egy kül-

**Kétezer vitézt
avatnak Erdélyben**

Kolozsvárról jelentik. Vitéz Benkő Béla ezredes, az országos Vitézi Szék kolozsvári vezetője nyilatkozott egy újságíró előtt és kijelentette, hogy rövidesen mintegy kétezer vitézjelöltre lehet számítani Erdély területén. Az iratok benyújtásánál a Vitézi

Szék úgy kíván a jelentkezők segítségére lenni, hogy megengedi hiányzó irataik utólagos benyújtását. — Ugyanez az eset áll fenn a fegyvertény leírása feltételével kapcsolatosan is, amely leírást a hadi levéltár szolgáltatja ki a kérelmező részére. Az Országos Vitézi Szék a katonai okmányok, leszerelési igazolványok, tiszti kintételezési beadványok, az állampolgárság igazolás, származási táblázat, stb. becsatolása tekintetében is igyekszik az érdekeltek segítségére lenni.

Ezzel kapcsolatosan egy általános könnyítést léptetett életbe az O. V. Szék, amelynek révén elősegíti a vitézjelöltek kérvényének benyújtását. Így a katonai anyakönyvi lap hiánya, leszerelési igazolvány, tisztek kintételezési beadványának (Belohnungsantragok) megszerzése körüli nehézségek esetén az állampolgársági igazolványok, származási táblázat biteles másolata, stb. okmányok nehézséges megszerzése esetére is előnyös enyhítések vannak. Tehát a kérvények benyújtását az okmányok megszerzési nehézsége ne akadályozza, mert az illetékes Vármegyei Vitézi Szék a kérelmező kérvényét ezek utólagos pótlásával is elfogadják. A kérvények elbírálását ezek hiányában is elvégzik, mindössze a vitézi eskü bevetelére nem kerülhet sor mindaddig, míg a kívánt okmányok nem pótlóttak.

**Gyors ütemben folynak
az úszókongresszus előkészületei****A váradi közönség nagy érdeklődéssel és szeretettel várja a világhírű magyar úszókat és vízpolókat**

Nagyváradi. Saját tud. Az augusztus 2 és 3-iki úszókongresszus előkészületei gyors ütemben folynak. A versenyrendezés az előző években lezajlott úszókongresszusok színvonalához méltóvá akarják tenni a versenyt és nagyjában már körvonalazták a kongresszus és a kongresszussal kapcsolatos kétnapos verseny műsorát. Imeretes, hogy a kongresszuson

jelen lesznek a magyar úszóport összes vezetői, valamint a magyar úszók elgárdája és a világhírű magyar vízpoló csapat teljes együttese.

A kongresszusnak az ünnepségen versenyszerű érdekessége lesz, mert nem bemutató jellegű úszószámok lesznek, hanem kimondott versenyek amelyek a vidéki kerületi bajnokok és a legjobb budapesti úszók indulnak. A küzdelmek — a verseny fontosságára való tekintettel rendkívül érdekesek és izgalmasak lesznek és így könnyen lehetséges, hogy nem egy országos csúcs javításának lehetünk tanúi.

A nagyváradi közönség máris nagy érdeklődéssel és szeretettel várja a világhírű magyar úszóbajnokokat és a sokszoros világbajnok vízpoló csapat tagjait.

Vasárnap délelőtt július 20-án nyílik meg az erdélyi konyhájáról hírneves

Bakcsy étterem

Kapucinus utca 3. (Holdas templommal szemben.) Minden szombat és vasárnap este vargabéles. Külön ételek és italok, jó cigányzene. A nb. közönség szíves pártogását kéri

albisi Bakcsy A.
vendéglősmester.

RÁDIÓ

SZERDA, JULIUS 23.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Hunyadi János Belgrád ostromában. Felolvasás.
10.45 Dés és Zsibó. Incze Gábor dr előadása.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
14.30 Szirmayné Dely Margit magyar nótákat énekel, kíséri Toki-Horváth Gyula cigányzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Szórakoztató zene. Hangfelvétel.
16.15 A gyermek és a katoná. Padányi Jenő vezérkari százados előadása.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Rác Elek cimbalmozik.
17.35 A székelyek. Irta Szilády Zoltán Felolvasás.
18.00 Táncclemezek.
18.30 A mai olasz irodalom. Irta Kardos Tibor dr egyetemi magántanár. Felolvasás.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Tóth Lajos kamarakórusa.
19.45 A hamuban salt pogácsától a köleskenyérig. Irta Erdős Jenő. Felolvasás.
20.00 Magyar operettrészletek.
20.50 Külügyi negyedóra.
21.40 Hírek.
22.10 Pertis Pali cigányzenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Mecsek Rudolf és Szőnyi Jenő kézzongorás jazz-számai. Közben táncclemezek.
24.00 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 24.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Hajnal a Tisza partján. Somlay Károly elbeszélése. Felolvasás.
10.45 Raguza. Báró Schroeder Attila dr előadása.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 A Rádió Szalonzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Buttola Ede táncczeneke.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Rendőrzeneke.
16.15 Ruszin hallgatónknak.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Ifj. Gáspár Lajos és Gáspár Károly cigányzenekara.
17.55 Állatok a parasztság házatáján. Irta Szabó Pál. Felolvasás.
18.20 Bacskák Erzsébet zongorázik.
18.45 A Balaton gyógytanyozói. Irta Belák Sándor dr egyetemi tanár. Felolvasás.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Az 1911-i Bayreuth-i ünnepi játékok műsorából. Részletek Wagner Siegfried c. zenedrámájából.
21.40 Hírek.
22.10 A Rajkózenekar muzsikál.
22.30 A Mária Terézia 1. honvédegylet zenekara.

Könyvnapi árak:

Tóth Tihamér:

- Krisztus király 10 P. helyett 6 P.
Tizparancsolat I. " " 6 "
Tizparancsolat II. " " 6 "
Hiszek egy Istenben " " 6 "
Hiszek egy egyházban " " 6 "
Krisztus és az ifjú 5 P. helyett 3 "

Zakar András:

- Tihamér püspök élete füve 4 "
Tihamér püspök élete kötve 5 "

- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
24.00 Hírek.

PÉNTEK, JULIUS 25.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Ruszin hallgatónknak.
10.45 Takarékosság és egészség. Irta Bucsányi Gyula dr. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 A József nádor 2. honvédegylet zenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Szórakoztató zene.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Pető Imréné énekel.
15.40 Mit főzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
15.55 Uhrner Ferenc citeraszámai.
16.15 Kármán József Irta Marék Antal dr. Felolvasás.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Tasnády László dr magyar nótákat zongorázik.
17.30 Sportközlemények.
17.40 A Rádió Szalonzenekara.
18.40 Anna-napi szokások. Irta Balint Sándor. Felolvasás.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Éjfél-látogatás. Hangjáték egy felvonásban.
19.50 Dullien Klára hegedül.
20.15 Az ösküi asszonypárba. Gulácsy Irén elbeszélése.
20.40 A Német Birodalmi Rádió műsorából: Sétahangverseny Hamburgban. Hangfelvétel.
21.15 A Magyar Királyi Honvédség Hadtudósító századának közvetítése. Hangfelvétel.
21.40 Hírek.
22.10 Szórakoztató hanglemezek.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Horváth Elemér cigányzenekara.
24.00 Hírek.

SZOMBAT, JULIUS 26.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 A divat az irodalom tükrében. — Irta Kerékgyártó Imre dr. Felolvasás.
10.45 Mit nézzünk meg? Magyarországi rézkori sírokat a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Gallus Sándor dr. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.30 Ruszin leveinte rádiófelőra.
12.00 Himnusz.
12.10 Surányi Bandi cigányzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Hanglemezek.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 A Rádió Szalonzenekara.
16.15 Miért menjen a keresztény ifjúság kereskedelmi pályára? Wawrich Gábor előadása.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Mit tegyünk, ha elromlik a rádiónk. Kádár Géza postagéd-mérnök műszakj előadása.
17.40 Pátria táncclemezek.
18.10 Shakespeare költő versenytársai. Bevezeti és összeállította Szabó Lőrinc. A verseket elmondja Makay Margit.
18.40 Rác Valj dalokat énekel, jazz-hármas kísérettel.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Zsoltározó Kalotaszegiek. Közvetítés a körösfői templomból. — Hangfelvétel.
19.30 Lamadin Erni zongorázik.
20.00 A három testőr. Hangjáték két részben. Dumas regénye nyomán írta Barsi Ödön. Rendező Csanády György. Hangfelvétel.
21.40 Hírek.
22.10 Pertis Jenő cigányzenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Ilnczy László szalonzenekara.
24.00 Hírek.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknak 25 százalék engedmény

Lakás

2 és 3 szobás összkomfortos lakást keresünk augusztus 1. vagy szeptember 1-re. Közvetítőt díjazunk. Ritoók Zsigmond-u. 38. földszint. 951

HUNNIA

magyarszállóban
kényelmesen berendezett
hónapos szobák kiadók.

Két vagy három szobás lakást keresek lehetőleg a nagyalomás közeliében. Cim a kiadóban. 947

Irodának alkalmas világos utcai szoba központban kiadó. Cim a kiadóban. 832

Adás-vétel

Férfiruhákat, használtakat, jól venni és eladni Molnárnál lehet, Bémer-tér 1. (udvarban). Levelezőlap hívásra házhöz jövek. 756

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek. órák, ókszeri javítók. Gyenge István ékszerész. Rakóczi ut 19.

Eladó Szaniszló-utcában 5 szobás komfortos, üvegezett folyosóval két utcára nyíló telken épült kertes családi ház. Vendéglőnek vagy üzemnek kiválóan alkalmas. Kizárólag komoly vevőkkel tárgyalok. Érdeklődni Szaniszló utca 71. sz. Háztulajdonosnál. Előnyös vétel. Közvetítőt díjazok. 952

Aranyat, ezüstöt, ékszeri magas áron veszek. Haslinger ékszerész. Rakóczi ut 8. 545

Eladó két szoba, konyha, előszoba, egy szoba konyhas ház, Körösi Csoma Sándor-u. 12. Árpád vezér utnál 7000 pengőért. 953

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay órák és ékszerész, Nagyváradi, Rakóczi-ut 6.

Kitűnő motoru négyüléses modern autót vennék. Kimerítő ajánlatokat ár megjelöléssel kérek 8—10 vagy 1—3 óra között 21—39 telef. számra, vagy kiadóra „Sürgős vétel” jellegre. 948

Komplett kovácsberendezés eladó. — Gróf Tisza István-ut 53-a. 955

Cserépkályhák
Átrakt modern fa- és szénfűtéses vagy Hardtmuth rendszerre. Reggel még 18 fok melege lesz.
TESTA cserépkályha lerakat
Szaniszló u. 68.
Telefon 14-94

Szatmárhegyen nagy birtok 27000 tőke szőlővel, fajgyümölcsösökkel, szántófölddel, kastélyszerű téglapalattal, teljes gazdasági felszereléssel eladó. Érdeklődni dr Gyalayné, Dankó Pista utca 24. 946

Egyajtós jégszekrény, teljesen jó állapotban olcsón eladó. Alapi u. 2. ajtó 1. Kisudvarban. 842

Fűtőcső közelében telek eladó 4000 P. Több kisebb-nagyobb házak, szőlők eladók. Tatayné, Szigligeti-u. 12. 943

Zakar András Tihamér püspök élete ahogyan kortársai látták

Ara fűtve 4, kötve 5 Pengő.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

Nehéz olyan fűzőkészítőt találni, aki minden kora, igényű, a legkülönbözőbb alakú és izlésű nőt ki tudna elégíteni s kényelmes modern fűzővel vonalait úgy átalakítani, mint **KOVÁTS SANDORNE specialista** (Nilgesz-telep, mert az általa lanszirozott mellvonal még a molett hölgyeket is karcsúvá teszi. Defektusokat művésziellen kigazít. Látogassa meg bizalommal.

Különféle

Brandiss magánnyomozó iroda nyomoz, megfigyel, informál, Nagyváradi, Hódossy-u. 30. 803

Angolkert vendéglő, Görögoldal 2. — Stranddal szembe, mindennap 5-től elsőrendű cigányzene, flekken, bor literje 2 pengő. 950

Hirdessen a Magyar Lapokban

Egy jó állapotban levő ebédlőszőnyeg eladó. Mátyás király-ut 42.

Magyar urinók ruháikat, kabátjukat Mágorménál készítették. Katolikus Kör épület. 957

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a **MAGYAR LAPOK**-at.

Fürdőruhákat, szveterreket, gyönyörűen javítok, átalakítok gyermekruhák. Harisnyatalpalás, kesztyűjavítás Bodánénál, Kassuth u. 18. 644

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Fehérnemű varrást és javítást házhöz is menve, olcsón vállalok. Vass Irén, Attila-u. 40. 789

Állást keres

Öskeresztény gyors- és gépirónó jó bizonyítvánnyal állást keres. Cim a kiadóban. 956

KERT- és gazdaság önálló vezetését vállalom. „Megbízható” jellegre a kiadóba.

Jobb nő házvezetőnői állást keres — vidékre is. — Ujlaki Gizeila, Olasz-u. 19. 944

Állást nyec

Erős, szorgalmas munkás, ki kettőrecek reparálásához is ért, felvétetik. — Nyultenyészet, Vémház utca 55. 949

Fa- és széntelep keres némi kereskedelmi jártassággal bíró, fiatal, kezdő, keresztény tisztviselőt. Jelenkezni lehet 21-én délután 2 és 5 óra között, Rulikovszky-u. 18. Dr Lillán Endréné. 940

Elveszett

Steiner péküzlet elől elvitt bevásárlási könyvet kérem a Magyar Lapok kiadóhivatalában leadni törvényes következmények mellett. 954

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Felolvasó kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyváradi, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.